

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τέταρτο τμήμα)

της 3ης Σεπτεμβρίου 2020 *

«Αίτηση αναιρέσεως – Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) και Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) – Δαπάνες αποκλειόμενες από τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης – Δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν από την Τσεχική Δημοκρατία – Κανονισμός (ΕΚ) 555/2008 – Άρθρα 19 και 77 – Αμπελοοινικές αγορές – Κανονισμός (ΕΚ) 1122/2009 – Άρθρο 33 – Στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης – Στρεμματικές ενισχύσεις – Αποσυνδεδεμένες άμεσες ενισχύσεις – Έλεγχοι στον τομέα της πολλαπλής συμμόρφωσης – Επιτόπιοι έλεγχοι που διεξάγονται με τα κλασικά μέσα και επιτόπιοι έλεγχοι με τηλεπισκόπηση – Βάρος αποδείξεως – Εφάπαξ και κατ’ αποκοπήν διορθώσεις – Αμφιβολίες ως προς την αποτελεσματικότητα των ελέγχων – Ανάλυση κινδύνων – Ανεπάρκειες»

Στην υπόθεση C-742/18 P,

με αντικείμενο αίτηση αναιρέσεως δυνάμει του άρθρου 56 του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που ασκήθηκε στις 27 Νοεμβρίου 2018,

Τσεχική Δημοκρατία, εκπροσωπούμενη από τους M. Smolek, O. Serdula και J. Vlácil,

αναιρεσείουσα,

όπου οι λοιποί διάδικοι είναι οι:

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τις Z. Malůšková, K. Walkerová και J. Aquilina,

καθής πρωτοδίκως,

Βασίλειο της Σουηδίας,

παρεμβαίνουν πρωτοδίκως,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τέταρτο τμήμα),

συγκείμενο από τους M. Βηλαρά, πρόεδρο τμήματος, S. Rodin (εισηγητή), D. Šváby, K. Jürimäe και N. Rîșanra, δικαστές,

γενική εισαγγελέας: J. Kokott

γραμματέας: C. Strömholm, διοικητική υπάλληλος,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ’ ακροατηρίου συζήτησεως της 29ης Ιανουαρίου 2020,

* Γλώσσα διαδικασίας: η τσεχική.

αφού άκουσε τη γενική εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις της κατά τη συνεδρίαση της 12ης Μαρτίου 2020,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Με την αίτηση αναιρέσεως, η Τσεχική Δημοκρατία ζητεί να αναιρεθεί το σημείο 2 του διατακτικού της απόφασης του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 13ης Σεπτεμβρίου 2018, Τσεχική Δημοκρατία κατά Επιτροπής (Τ-627/16, μη δημοσιευθείσα, στο εξής: αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, ΕΥ:Τ:2018:538), με το οποίο το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε την προσφυγή της με αίτημα την ακύρωση της εκτελεστικής απόφασης (ΕΕ) 2016/1059 της Επιτροπής, της 20ής Ιουνίου 2016, για τον αποκλεισμό από τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης ορισμένων δαπανών που πραγματοποιήθηκαν από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) και στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) (ΕΕ 2016, L 173, σ. 59, στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση), στο μέτρο κατά το οποίο η απόφαση αυτή αφορά την Τσεχική Δημοκρατία.

Το νομικό πλαίσιο

Ο κανονισμός 1975/2006

- 2 Το άρθρο 26, παράγραφοι 1 και 4, του κανονισμού (ΕΚ) 1975/2006 της Επιτροπής, της 7ης Δεκεμβρίου 2006, για τη θέσπιση λεπτομερών διατάξεων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου όσον αφορά την εφαρμογή διαδικασιών ελέγχου καθώς και την πολλαπλή συμμόρφωση σε σχέση με μέτρα στήριξης της αγροτικής ανάπτυξης (ΕΕ 2006, L 368, σ. 74), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 484/2009 της Επιτροπής, της 9ης Ιουνίου 2009 (ΕΕ 2009, L 145, σ. 25) (στο εξής: κανονισμός 1975/2006), προέβλεπε τα εξής:

«1. Διοικητικοί έλεγχοι πραγματοποιούνται σε όλες τις αιτήσεις ενίσχυσης ή πληρωμής και καλύπτουν όλα τα στοιχεία που είναι δυνατό και ενδεδειγμένο να ελεγχθούν διοικητικά. Οι διαδικασίες προβλέπουν την καταγραφή των πραγματοποιούμενων ελεγκτικών εργασιών, των αποτελεσμάτων των εξακριβώσεων και των μέτρων που λαμβάνονται για την αντιμετώπιση των αποκλίσεων.

[...]

4. Οι διοικητικοί έλεγχοι για επενδυτικές ενέργειες περιλαμβάνουν τουλάχιστον μία επίσκεψη στο χώρο της ενισχυόμενης ενέργειας ή στον τόπο της επένδυσης για να επαληθευτεί η υλοποίηση της επένδυσης.

Ωστόσο, τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν να μην πραγματοποιήσουν τέτοιες επισκέψεις για μικρότερες επενδύσεις ή σε περιπτώσεις στις οποίες θεωρούν ότι ο κίνδυνος να μην έχουν εκπληρωθεί οι προϋποθέσεις χορήγησης της ενίσχυσης ή να μην έχει όντως πραγματοποιηθεί η επένδυση, είναι μικρός. Η απόφαση αυτή και η αιτιολογία της καταγράφονται.»

- 3 Το άρθρο 27 του κανονισμού αυτού όριζε τα ακόλουθα:

«1. Τα κράτη μέλη οργανώνουν επιτόπιους ελέγχους των εγκεκριμένων ενεργειών με βάση κατάλληλο δείγμα. Οι έλεγχοι αυτοί πραγματοποιούνται, στο μέτρο του δυνατού, πριν από την πραγματοποίηση της τελικής πληρωμής για κάποια ενέργεια.

2. Οι ελεγχόμενες δαπάνες αντιστοιχούν σε ποσοστό τουλάχιστον 4 % της επιλέξιμης δημόσιας δαπάνης που δηλώθηκε στην Επιτροπή ανά ημερολογιακό έτος, και σε ποσοστό τουλάχιστον 5 % της επιλέξιμης δημόσιας δαπάνης που δηλώθηκε στην Επιτροπή για ολόκληρη την περίοδο προγραμματισμού.

3. Κατά τον προσδιορισμό του δείγματος των εγκεκριμένων ενεργειών που θα ελεγχθούν σύμφωνα με την παράγραφο 1, λαμβάνονται υπόψη ιδίως τα εξής:

- α) η ανάγκη να ελεγχθεί κατάλληλος συνδυασμός ειδών και μεγεθών των ενεργειών·
- β) τυχόν παράγοντες κινδύνου που έχουν εντοπισθεί μετά από εθνικούς ή κοινοτικούς ελέγχους·
- γ) η ανάγκη διατήρησης ισορροπίας ανάμεσα στους άξονες και τα μέτρα.

4. Τα αποτελέσματα των επιτόπιων ελέγχων αξιολογούνται για να προσδιοριστεί κατά πόσο τα προβλήματα που τυχόν εντοπίστηκαν είναι συστημικού χαρακτήρα και συνεπάγονται κινδύνους για άλλες παρόμοιες ενέργειες, άλλους δικαιούχους ή για άλλους οργανισμούς. Η αξιολόγηση προσδιορίζει επίσης τις αιτίες αυτών των καταστάσεων, την περαιτέρω εξέταση που ενδεχομένως απαιτείται, καθώς και τα αναγκαία διορθωτικά και προληπτικά μέτρα.»

4 Το άρθρο 28 του εν λόγω κανονισμού είχε ως εξής:

«1. Μέσω των επιτόπιων ελέγχων, τα κράτη μέλη επιδιώκουν να επαληθεύσουν τα εξής:

- α) για τις αιτήσεις πληρωμών που υποβλήθηκαν από τον δικαιούχο υπάρχουν κατάλληλα λογιστικά ή άλλα δικαιολογητικά τα οποία τηρούνται από τους φορείς ή τις εταιρείες που υλοποιούν τις χρηματοδοτούμενες ενέργειες·
- β) για ικανό αριθμό θέσεων δαπανών, τη συμμόρφωση της φύσης και του χρόνου της δαπάνης προς τις κοινοτικές διατάξεις και την αντιστοιχία της με τις εγκεκριμένες προδιαγραφές της ενέργειας και με τις εργασίες οι οποίες όντως πραγματοποιήθηκαν ή τις υπηρεσίες που παρασχέθηκαν·
- γ) ότι η χρήση ή η σκοπούμενη χρήση της ενέργειας ανταποκρίνεται στη χρήση που περιγράφεται στην αίτηση για κοινοτική ενίσχυση·
- δ) οι δημόσια χρηματοδοτούμενες ενέργειες έχουν υλοποιηθεί σύμφωνα με τους κοινοτικούς κανόνες και πολιτικές, και ιδίως τους κανόνες για τις δημόσιες προμήθειες και τα συναφή υποχρεωτικά πρότυπα που έχουν θεσπιστεί από την εθνική νομοθεσία ή που προβλέπονται στο πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης.

2. Οι επιτόπιοι έλεγχοι καλύπτουν όλες τις αναλήψεις υποχρεώσεων και τις δεσμεύσεις του δικαιούχου που μπορούν να ελεγχθούν τη στιγμή της επίσκεψης.

3. Πλην εξαιρετικών περιπτώσεων, που καταγράφονται και αιτιολογούνται δεόντως από τις εθνικές αρχές, οι επιτόπιοι έλεγχοι περιλαμβάνουν επίσκεψη στο χώρο της ενέργειας ή, σε περίπτωση άυλης ενέργειας, στον αρμόδιο για την ενέργεια.

4. Για τη συμπλήρωση του ποσοστού ελέγχων που ορίζεται στο άρθρο 27 παράγραφος 2, μπορούν να προσμετρηθούν μόνον οι έλεγχοι που ικανοποιούν όλες τις απαιτήσεις του παρόντος άρθρου.»

Ο κανονισμός 479/2008

- 5 Το άρθρο 15 του κανονισμού (ΕΚ) 479/2008 του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2008, για την κοινή οργάνωση της αμπελοοινικής αγοράς, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 1493/1999, (ΕΚ) αριθ. 1782/2003, (ΕΚ) αριθ. 1290/2005, (ΕΚ) αριθ. 3/2008 και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 2392/86 και (ΕΚ) αριθ. 1493/1999 (ΕΕ 2008, L 148, σ. 1), προβλέπει τα εξής:

«1. Μπορεί να παρέχεται στήριξη για υλικές ή άυλες επενδύσεις σε εγκαταστάσεις επεξεργασίας, υποδομές οινοποιίας και εμπορίας οίνων, οι οποίες βελτιώνουν τις συνολικές επιδόσεις των επιχειρήσεων και αφορούν ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα:

- α) την παραγωγή ή την εμπορία προϊόντων που απαριθμούνται στο παράρτημα IV·
- β) την παραγωγή νέων προϊόντων, επεξεργασιών και τεχνολογιών που συνδέονται με προϊόντα που καλύπτονται από το παράρτημα IV.

2. Το μέγιστο ποσοστό της στήριξης κατά την παράγραφο 1 περιορίζεται στις πολύ μικρές, τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις κατά την έννοια της σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής, της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων [(ΕΕ 2003, L 124, σ. 36)]. Στο έδαφος των Αζορών, της Μαδέρας, των Καναρίων Νήσων, των μικρών νησιών του Αιγαίου κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1405/2006 του Συμβουλίου, της 18ης Σεπτεμβρίου 2006, σχετικά με τον καθορισμό ειδικών μέτρων για τη γεωργία στα μικρά νησιά του Αιγαίου [(ΕΕ 2006, L 265, σ. 1)] και των Γαλλικών Υπερπόντιων Διαμερισμάτων δεν ισχύουν περιορισμοί μεγέθους για το μέγιστο ποσοστό. Για επιχειρήσεις που δεν καλύπτονται από το άρθρο 2 παράγραφος 1, της εν λόγω σύστασης, οι οποίες απασχολούν λιγότερους από 750 υπαλλήλους ή έχουν κύκλο εργασιών μικρότερο των 200 εκατ. ευρώ, μειώνονται κατά το ήμισυ τα μέγιστα όρια της ενίσχυσης.

Δεν παρέχεται στήριξη σε προβληματικές επιχειρήσεις κατά την έννοια των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων.

3. Η επιλέξιμη δαπάνη αποκλείει τα στοιχεία που αναφέρει το άρθρο 71 παράγραφος 3 στοιχεία α) έως γ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 [του Συμβουλίου, της 20ής Σεπτεμβρίου 2005, για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) (ΕΕ 2005, L 277, σ. 1)].

4. Στη συνεισφορά της Κοινότητας εφαρμόζονται τα ακόλουθα ανώτατα ποσοστά ενίσχυσης σε σχέση με τις επιλέξιμες επενδυτικές δαπάνες:

- α) 50 % σε περιοχές που κατατάσσονται στις περιφέρειες σύγκλισης κατά τα προβλεπόμενα στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 [του Συμβουλίου, της 11ης Ιουλίου 2006, περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής (ΕΕ 2006, L 210, σ. 25)]·
- β) 40 % σε περιοχές διάφορες των περιφερειών σύγκλισης·
- γ) 75 % στις εξόχως απόκεντρες περιοχές κατά τα προβλεπόμενα στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 247/2006 του Συμβουλίου, της 30ής Ιανουαρίου 2006, περί καθορισμού ειδικών μέτρων για τη γεωργία στις εξόχως απόκεντρες περιοχές της Ένωσης [(ΕΕ 2006, L 42, σ. 1)]·
- δ) 65 % στα μικρά νησιά του Αιγαίου κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1405/2006.

5. Το άρθρο 72 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 εφαρμόζεται κατ' αναλογία στη στήριξη που προβλέπεται στην παράγραφο 1.»

Ο κανονισμός 555/2008

- 6 Ο κανονισμός (ΕΚ) 555/2008 της Επιτροπής, της 27ης Ιουνίου 2008, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού 479/2008, όσον αφορά τα προγράμματα στήριξης, τις συναλλαγές με τρίτες χώρες, το δυναμικό παραγωγής και τους ελέγχους στον αμπελοοινικό τομέα (ΕΕ 2008, L 170, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 702/2009 της Επιτροπής, της 3ης Αυγούστου 2009 (ΕΕ 2009, L 202, σ. 5) (στο εξής: κανονισμός 555/2008), προβλέπει, στο άρθρο 19, παράγραφος 1, τα ακόλουθα:

«Η στήριξη καταβάλλεται μόλις εξακριβωθεί ότι μια μεμονωμένη εργασία ή το σύνολο των εργασιών που καλύπτονται από την αίτηση στήριξης, σύμφωνα με την επιλογή του κράτους μέλους όσον αφορά τη διαχείριση του μέτρου, υλοποιήθηκε και ελέγχθηκε επιτόπου.»

- 7 Το άρθρο 77, παράγραφοι 3 και 5, του κανονισμού αυτού ορίζει τα εξής:

«3. Με εξαίρεση τις περιπτώσεις στις οποίες προβλέπονται συστηματικοί επιτόπιοι έλεγχοι από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 479/2008 ή από τον παρόντα κανονισμό, οι αρμόδιες αρχές διενεργούν επιτόπιους ελέγχους μέσω δείγματος κατάλληλου ποσοστού δικαιούχων/παραγωγών βάσει ανάλυσης κινδύνου, σύμφωνα με το άρθρο 79 του παρόντος κανονισμού.

[...]

5. Όσον αφορά τα μέτρα που προβλέπονται στο άρθρο 15 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 479/2008, εφαρμόζονται, τηρουμένων των αναλογιών, τα άρθρα 26, 27 και 28 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1975/2006.»

Ο κανονισμός 1122/2009

- 8 Ο κανονισμός (ΕΚ) 1122/2009 της Επιτροπής, της 30ής Νοεμβρίου 2009, σχετικά με τη θέσπιση λεπτομερών διατάξεων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009 του Συμβουλίου όσον αφορά την πολλαπλή συμμόρφωση, τη διαφοροποίηση και το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου, στο πλαίσιο των καθεστώτων άμεσης στήριξης για τους γεωργούς που προβλέπονται στον εν λόγω κανονισμό, καθώς και λεπτομερών διατάξεων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου όσον αφορά την πολλαπλή συμμόρφωση στο πλαίσιο του καθεστώτος στήριξης που προβλέπεται για τον αμπελοοινικό τομέα (ΕΕ 2009, L 316, σ. 65), όπως τροποποιήθηκε με τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 1368/2011 της Επιτροπής, της 21ης Δεκεμβρίου 2011 (ΕΕ 2011, L 341, σ. 33) (στο εξής: κανονισμός 1122/2009), αναφέρει, στις αιτιολογικές σκέψεις 37 και 40, τα εξής:

«(37) Πρέπει να καθοριστεί ο ελάχιστος αριθμός γεωργών που θα ελέγχεται επιτόπου στο πλαίσιο των διαφόρων καθεστώτων ενίσχυσης. Για την περίπτωση που τα κράτη μέλη επιλέγουν να εφαρμόσουν τα διάφορα καθεστώτα ενισχύσεων για ζώα, πρέπει να προβλεφθεί μια ολοκληρωμένη προσέγγιση με βάση την εκμετάλλευση όσον αφορά τους γεωργούς που υποβάλλουν αιτήσεις ενίσχυσης στο πλαίσιο των καθεστώτων αυτών.

[...]

(40) Το δείγμα του ελάχιστου ποσοστού επιτόπιων ελέγχων πρέπει να καθορίζεται εν μέρει βάσει ανάλυσης κινδύνων και εν μέρει τυχαία. Η αρμόδια αρχή πρέπει να καθορίζει τους παράγοντες κινδύνου, δεδομένου ότι είναι σε θέση να επιλέγει καλύτερα τους κατάλληλους παράγοντες κινδύνου. Για να είναι η ανάλυση κινδύνων πρόσφορη και αποτελεσματική, η αποτελεσματικότητά της πρέπει να αξιολογείται και να αναθεωρείται σε ετήσια βάση,

λαμβάνοντας υπόψη την καταλληλότητα κάθε παράγοντα κινδύνου –με σύγκριση των αποτελεσμάτων των δειγμάτων που επιλέγονται τυχαία και εκείνων που επιλέγονται βάσει ανάλυσης κινδύνων– και την ιδιαίτερη κατάσταση στα κράτη μέλη.»

- 9 Κατά το άρθρο 26, παράγραφος 1, του ως άνω κανονισμού:

«Οι διοικητικοί και οι επιτόπιοι έλεγχοι που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό διεξάγονται κατά τρόπον ώστε να εξασφαλίζεται η αποτελεσματική εξακρίβωση της τήρησης των όρων χορήγησης των ενισχύσεων, καθώς και των απαιτήσεων και προτύπων που σχετίζονται με την πολλαπλή συμμόρφωση.»

- 10 Το άρθρο 30, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού ορίζει τα εξής:

«Ο συνολικός αριθμός των επιτόπιων ελέγχων που διενεργούνται ετησίως καλύπτει τουλάχιστον το 5 % του συνόλου των γεωργών που υποβάλλουν αίτηση στο πλαίσιο του καθεστώτος ενιαίας ενίσχυσης, του καθεστώτος ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης ή των στρεμματικών ενισχύσεων βάσει της ειδικής στήριξης. Τα κράτη μέλη φροντίζουν ώστε να υποβάλλεται σε επιτόπιους ελέγχους το 3 % τουλάχιστον των γεωργών που υποβάλλουν αίτηση ενίσχυσης στο πλαίσιο καθενός από τα άλλα καθεστάτα στρεμματικών ενισχύσεων που προβλέπονται στους τίτλους III, IV και V του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009 [του Συμβουλίου, της 19ης Ιανουαρίου 2009, σχετικά με τη θέσπιση κοινών κανόνων για τα καθεστάτα άμεσης στήριξης για τους γεωργούς στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής και τη θέσπιση ορισμένων καθεστώτων στήριξης για τους γεωργούς, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 1290/2005, (ΕΚ) αριθ. 247/2006, (ΕΚ) αριθ. 378/2007 και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1782/2003 (ΕΕ 2009, L 30, σ. 16)].»

- 11 Το άρθρο 31, παράγραφοι 1 έως 2, του ίδιου κανονισμού έχει ως εξής:

«1. Τα δείγματα ελέγχου για τη διεξαγωγή των επιτόπιων ελέγχων δυνάμει του παρόντος κανονισμού επιλέγονται από την αρμόδια αρχή βάσει ανάλυσης κινδύνων και βάσει της αντιπροσωπευτικότητας των αιτήσεων ενίσχυσης που υποβλήθηκαν.

Για την εξασφάλιση της αντιπροσωπευτικότητας, τα κράτη μέλη επιλέγουν τυχαία ποσοστό μεταξύ 20 % και 25 % του ελάχιστου αριθμού των γεωργών που πρέπει να υποβάλλονται σε επιτόπιους ελέγχους, όπως προβλέπεται στο άρθρο 30 παράγραφοι 1 και 2.

Ωστόσο, εάν ο αριθμός των γεωργών που πρόκειται να υποβληθούν σε επιτόπιους ελέγχους υπερβαίνει τον ελάχιστο αριθμό των γεωργών που πρέπει να υποβάλλονται σε επιτόπιους ελέγχους, όπως προβλέπεται στο άρθρο 30 παράγραφοι 1 και 2, το ποσοστό των τυχαία επιλεγέντων γεωργών στο επιπρόσθετο δείγμα δεν πρέπει να υπερβαίνει το 25 %.

2. Η αποτελεσματικότητα της ανάλυσης κινδύνων αξιολογείται και αναθεωρείται σε ετήσια βάση:

- α) με προσδιορισμό της καταλληλότητας κάθε παράγοντα κινδύνου·
- β) με σύγκριση των αποτελεσμάτων του δείγματος που επιλέγεται βάσει ανάλυσης κινδύνων και εκείνου που επιλέγεται τυχαία, όπως προβλέπεται στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1·
- γ) λαμβάνοντας υπόψη την ιδιαίτερη κατάσταση στο κράτος μέλος.»

- 12 Το άρθρο 33 του κανονισμού 1122/2009 ορίζει τα εξής:

«Οι επιτόπιοι έλεγχοι καλύπτουν όλα τα αγροτεμάχια για τα οποία ζητείται ενίσχυση βάσει των καθεστώτων ενίσχυσης που περιλαμβάνονται στο παράρτημα I του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 73/2009. Ωστόσο, ο πραγματικός προσδιορισμός των εκτάσεων στο πλαίσιο επιτόπιου ελέγχου μπορεί να

περιορίζεται σε δείγμα που αντιστοιχεί στο 50 % τουλάχιστον των αγροτεμαχίων για τα οποία έχει υποβληθεί αίτηση στο πλαίσιο των καθεστώτων ενίσχυσης που προβλέπονται στους τίτλους III, IV και V του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009, υπό τον όρο ότι το δείγμα εγγυάται αξιόπιστο και αντιπροσωπευτικό επίπεδο ελέγχου, όσον αφορά τόσο την ελεγχόμενη έκταση όσο και τη ζητούμενη ενίσχυση. Εάν κατά τον έλεγχο αυτού του δείγματος διαπιστωθούν ανωμαλίες, αυξάνεται το δείγμα αγροτεμαχίων που υποβάλλονται όντως σε έλεγχο.

Τα κράτη μέλη μπορούν να χρησιμοποιούν τις τεχνικές της τηλεπισκόπησης σύμφωνα με το άρθρο 35 και των παγκόσμιων δορυφορικών συστημάτων πλοήγησης, όταν αυτό είναι δυνατό.»

- 13 Το άρθρο 57 του κανονισμού αυτού, με τίτλο «Βάση υπολογισμού σε σχέση με τις εκτάσεις που δηλώνονται», προβλέπει στην παράγραφο 3 τα εξής:

«Με την επιφύλαξη των μειώσεων και των αποκλεισμών σύμφωνα με τα άρθρα 58 και 60 στην περίπτωση αιτήσεων για ενίσχυση στο πλαίσιο καθεστώτων στρεμματικών ενισχύσεων αν η δηλωθείσα έκταση με μια ενιαία αίτηση υπερβαίνει την καθορισθείσα έκταση κατά την εν λόγω ομάδα καλλιεργειών, η ενίσχυση υπολογίζεται με βάση την καθορισθείσα έκταση για την εν λόγω ομάδα καλλιεργειών.

Εντούτοις, με την επιφύλαξη του άρθρου 30 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009, εάν η διαφορά μεταξύ της συνολικής προσδιορισθείσας έκτασης και της συνολικής έκτασης που έχει δηλωθεί για ενίσχυση στο πλαίσιο των καθεστώτων ενίσχυσης που προβλέπονται στους τίτλους III, IV και V του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009 είναι ίση με 0,1 εκτάριο ή μικρότερη, η προσδιορισθείσα έκταση θεωρείται ίση με τη δηλωθείσα έκταση. Για τον υπολογισμό αυτό, λαμβάνονται υπόψη μόνο οι δηλωθείσες ως μεγαλύτερες εκτάσεις σε επίπεδο καλλιεργητικής ομάδας.

Το δεύτερο εδάφιο δεν εφαρμόζεται όταν η διαφορά αντιπροσωπεύει άνω του 20 % της συνολικής έκτασης που έχει δηλωθεί για τις ενισχύσεις.»

- 14 Το άρθρο 58 του εν λόγω κανονισμού, με τίτλο «Μειώσεις και αποκλεισμοί σε περιπτώσεις δήλωσης έκτασης μεγαλύτερης από την πραγματική», ορίζει τα εξής:

«Εάν, όσον αφορά μια ομάδα καλλιεργειών, η έκταση που έχει δηλωθεί για τους σκοπούς οποιουδήποτε καθεστώτος στρεμματικής ενίσχυσης υπερβαίνει την προσδιορισθείσα έκταση σύμφωνα με το άρθρο 57 [του παρόντος κανονισμού], η ενίσχυση υπολογίζεται με βάση την καθορισθείσα έκταση για αυτή την ομάδα καλλιεργειών μειωμένη κατά το διπλάσιο της διαπιστωθείσας διαφοράς, εφόσον αυτή υπερβαίνει το 3 % ή τα δύο εκτάρια, αλλά δεν υπερβαίνει το 20 % της καθορισθείσας έκτασης.

Εάν η διαφορά υπερβαίνει το 20 % της προσδιορισθείσας έκτασης, δεν χορηγείται καμία ενίσχυση βάσει της έκτασης για τη σχετική καλλιεργητική ομάδα.

Εάν η διαφορά υπερβαίνει το 50 %, ο γεωργός αποκλείεται και πάλι από τη λήψη ενισχύσεων μέχρι ποσού ίσου με εκείνο που αντιστοιχεί στη διαφορά μεταξύ της δηλωθείσας έκτασης και της προσδιορισθείσας σύμφωνα με το άρθρο 57 του παρόντος κανονισμού. Το ποσό αυτό συμψηφίζεται σύμφωνα με το άρθρο 5β του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 885/2006 της Επιτροπής [της 21ης Ιουνίου 2006, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1290/2005 του Συμβουλίου σχετικά με τη διαπίστευση των οργανισμών πληρωμών και άλλων οργανισμών και την εκκαθάριση των λογαριασμών του ΕΓΤΕ και του ΕΓΤΑΑ (ΕΕ 2006, L 171, σ. 90, και διορθωτικό ΕΕ 2007, L 291, σ. 30)]. Εάν το ποσό δεν μπορεί να συμψηφιστεί εξ ολοκλήρου σύμφωνα με το εν λόγω άρθρο κατά τη διάρκεια των τριών ημερολογιακών ετών που έπονται του ημερολογιακού έτους της διαπίστωσης, το υπόλοιπο της οφειλής διαγράφεται.»

Το ιστορικό της διαφοράς και η προσβαλλόμενη απόφαση

- 15 Το ιστορικό της διαφοράς εκτίθεται από το Γενικό Δικαστήριο στις σκέψεις 1 έως 4 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης και μπορεί να συνοψισθεί, για τις ανάγκες της παρούσας διαδικασίας, ως ακολούθως.
- 16 Στο πλαίσιο τριών αποστολών ελέγχου που διενεργήθηκαν από τις 10 έως τις 14 Σεπτεμβρίου 2012, από τις 12 έως τις 16 Νοεμβρίου 2012 και από τις 8 έως τις 12 Σεπτεμβρίου 2014 (στο εξής: έλεγχος), η Επιτροπή ερεύνησε τη συμβατότητα πληρωμών που πραγματοποιήσαν οι τσεχικές αρχές στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) με τους κανόνες του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης που αφορούν, αντιστοίχως, την πολλαπλή συμμόρφωση, τις επενδύσεις στον αμπελοοινικό τομέα και τις αποσυνδεδεμένες άμεσες ενισχύσεις.
- 17 Στις 20 Ιουνίου 2016, η Επιτροπή εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση, για τον αποκλεισμό από τη χρηματοδότηση της Ένωσης ορισμένων δαπανών που πραγματοποιήθηκαν από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο του ΕΓΤΕ και του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ), ειδικότερα, όσον αφορά την Τσεχική Δημοκρατία, δαπανών ύψους:
- 29 485 612,55 ευρώ για απαιτήσεις σχετικές με την πολλαπλή συμμόρφωση για τα οικονομικά έτη 2011 έως 2014·
 - 636 516,20 ευρώ στο πλαίσιο του καθεστώτος επενδύσεων στον αμπελοοινικό τομέα κατά τα οικονομικά έτη 2011 έως 2014·
 - 462 517,83 ευρώ στο πλαίσιο του καθεστώτος αποσυνδεδεμένων άμεσων ενισχύσεων για τα οικονομικά έτη 2013 έως 2015.

Η διαδικασία ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου και η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση

- 18 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 31 Αυγούστου 2016, η Τσεχική Δημοκρατία άσκησε προσφυγή με αίτημα την ακύρωση της προσβαλλόμενης απόφασης, προβάλλοντας τέσσερις λόγους: οι τρεις πρώτοι στηρίζονταν σε παράβαση του άρθρου 52, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΚ) 1306/2013 της Επιτροπής, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτικής και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 352/78, (ΕΚ) αριθ. 165/94, (ΕΚ) αριθ. 2799/98, (ΕΚ) αριθ. 814/2000, (ΕΚ) αριθ. 1290/2005 και (ΕΚ) αριθ. 485/2008 του Συμβουλίου (ΕΕ 2013, L 347, σ. 549), ο δε τέταρτος σε παράβαση της παραγράφου 2 του άρθρου αυτού.
- 19 Με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε όλους τους προβληθέντες λόγους ακυρώσεως, πλην του τρίτου σκέλους του τέταρτου λόγου. Κατά συνέπεια, ακύρωσε την προσβαλλόμενη απόφαση κατά το μέρος που με αυτήν αποκλείστηκαν πληρωμές ύψους 6 356 909,30 ευρώ τις οποίες πραγματοποίησε η Τσεχική Δημοκρατία στο πλαίσιο του ΕΓΤΕ κατόπιν ελέγχων στον τομέα της πολλαπλής συμμόρφωσης όσον αφορά το οικονομικό έτος 2011.

Τα αιτήματα των διαδίκων ενώπιον του Δικαστηρίου

- 20 Η Τσεχική Δημοκρατία ζητεί από το Δικαστήριο:
- να αναιρέσει το σημείο 2 του διατακτικού και το αντίστοιχο τμήμα του σκεπτικού της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης·

- να ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση κατά το μέρος που με αυτήν αποκλείστηκαν δαπάνες ανερχόμενες στο συνολικό ποσό των 462 517,83 ευρώ σχετικά με την ενιαία στρεμματική ενίσχυση,
- να ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση κατά το μέρος που με αυτήν αποκλείστηκαν δαπάνες ανερχόμενες στο συνολικό ποσό των 636 516,20 ευρώ σχετικά με τις επενδύσεις στον αμπελοοινικό τομέα,
- να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

21 Η Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο:

- να απορρίψει την αίτηση αναιρέσεως, και
- να καταδικάσει την αναιρεσείουσα στα δικαστικά έξοδα.

Επί του αιτήματος επαναλήψεως της προφορικής διαδικασίας

- 22 Μετά την ανάπτυξη των προτάσεων της γενικής εισαγγελέα, η Τσεχική Δημοκρατία ζήτησε, με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 30 Μαρτίου 2020, να διαταχθεί η επανάληψη της προφορικής διαδικασίας, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 83 του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου.
- 23 Βάσει της διάταξης αυτής, το Δικαστήριο μπορεί οποτεδήποτε, αφού ακούσει τον γενικό εισαγγελέα, να διατάξει την επανάληψη της προφορικής διαδικασίας, ιδίως αν κρίνει ότι δεν έχει διαφωτιστεί επαρκώς ή όταν ένας διάδικος, μετά τη λήξη της διαδικασίας αυτής, επικαλείται νέο πραγματικό περιστατικό δυνάμενο να ασκήσει αποφασιστική επιρροή επί της αποφάσεως του Δικαστηρίου ή ακόμη όταν, προς επίλυση της διαφοράς, το Δικαστήριο χρειάζεται να στηριχθεί σε επιχείρημα επί του οποίου δεν διεξήχθη συζήτηση μεταξύ των διαδίκων.
- 24 Προς στήριξη του αιτήματός της, η Τσεχική Δημοκρατία υποστηρίζει ότι οι προτάσεις της γενικής εισαγγελέα στηρίζονται, όσον αφορά τον τρίτο λόγο αναιρέσεως, σε προδήλως εσφαλμένα πραγματικά περιστατικά, τα οποία αντιφάσκουν προς τους ισχυρισμούς που προβλήθηκαν και τα αποδεικτικά στοιχεία που προσκομίστηκαν στο πλαίσιο της διαδικασίας ενώπιον του Δικαστηρίου.
- 25 Εντούτοις, υπενθυμίζεται ότι, βάσει του άρθρου 252, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ, ο γενικός εισαγγελέας διατυπώνει δημοσία, με πλήρη αμεροληψία και ανεξαρτησία, αιτιολογημένες προτάσεις επί των υποθέσεων οι οποίες, σύμφωνα με τον Οργανισμό του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, απαιτούν την παρέμβασή του. Το Δικαστήριο δεν δεσμεύεται ούτε από τις προτάσεις του γενικού εισαγγελέα ούτε από την αιτιολογία βάσει της οποίας αυτός καταλήγει στις εν λόγω προτάσεις (απόφαση της 5ης Μαρτίου 2020, *Foundation for the Protection of the Traditional Cheese of Cyprus named Halloumi κατά EUIPO*, C-766/18 P, EU:C:2020:170, σκέψη 35 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 26 Επίσης, υπενθυμίζεται ότι ο Οργανισμός του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ο Κανονισμός Διαδικασίας του δεν προβλέπουν τη δυνατότητα των ενδιαφερόμενων μερών να απαντούν στις προτάσεις του γενικού εισαγγελέα. Κατά συνέπεια, η διαφωνία με τις προτάσεις του γενικού εισαγγελέα δεν μπορεί να συνιστά αυτή καθαυτήν λόγο που δικαιολογεί την επανάληψη της προφορικής διαδικασίας (απόφαση της 5ης Μαρτίου 2020, *Foundation for the Protection of the Traditional Cheese of Cyprus named Halloumi κατά EUIPO*, C-766/18 P, EU:C:2020:170, σκέψη 36 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

27. Εν προκειμένω, από την αίτηση επανάληψης της προφορικής διαδικασίας προκύπτει ότι, με την αίτηση αυτή, η Τσεχική Δημοκρατία επιδιώκει, στην πραγματικότητα, να τοποθετηθεί επί της ερμηνείας που απέδωσε η γενική εισαγγελέας στα πραγματικά και νομικά στοιχεία επί των οποίων στηρίζεται ο τρίτος λόγος αναιρέσεως. Όπως, όμως, προκύπτει από τη νομολογία που μνημονεύεται στην προηγούμενη σκέψη της παρούσας απόφασης, τούτο δεν συνιστά λόγο που δικαιολογεί την επανάληψη της προφορικής διαδικασίας. Τονίζεται, εξάλλου, ότι τα εν λόγω πραγματικά και νομικά στοιχεία αποτέλεσαν αντικείμενο μακράς συζήτησης μεταξύ των διαδίκων της αναιρετικής δίκης, ιδίως κατά την έγγραφη διαδικασία.
28. Το Δικαστήριο, αφού άκουσε τη γενική εισαγγελέα, κρίνει ότι διαθέτει όλα τα αναγκαία στοιχεία για να αποφανθεί επί της αιτήσεως αναιρέσεως.
29. Κατόπιν των προεκτεθέντων, δεν συντρέχει λόγος να διαταχθεί επανάληψη της προφορικής διαδικασίας.

Επί της αιτήσεως αναιρέσεως

30. Προς στήριξη της αιτήσεως αναιρέσεως, η Τσεχική Δημοκρατία προβάλλει τέσσερις λόγους αναιρέσεως. Ο πρώτος, ο δεύτερος και ο τέταρτος λόγος αναιρέσεως στηρίζονται σε πλάνη περί το δίκαιο όσον αφορά, αντιστοίχως, το βάρος αποδείξεως, το άρθρο 33 του κανονισμού 1122/2009 και τα άρθρα 19 και 77 του κανονισμού 555/2008. Ο τρίτος λόγος αναιρέσεως αφορά πλάνη περί το δίκαιο καθώς και παραμόρφωση των πραγματικών περιστατικών και του αντικειμένου της διαφοράς, σχετικά με τη διαπίστωση του Γενικού Δικαστηρίου ως προς τον χρόνο υλοποίησης του εθνικού προγράμματος ενίσχυσης από τις τσεχικές αρχές.

Επί του πρώτου λόγου αναιρέσεως

Επιχειρήματα των διαδίκων

31. Με τον πρώτο λόγο αναιρέσεως, η Τσεχική Δημοκρατία προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο εφαρμόζοντας την πάγια νομολογία σχετικά με το βάρος αποδείξεως στον τομέα του ΕΓΤΕ. Η αναιρεσείουσα προσάπτει, πρώτον, στο Γενικό Δικαστήριο ότι υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο στη σκέψη 22 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, καθόσον έκρινε ότι οι επιτόπιοι έλεγχοι με τηλεπισκόπηση και οι επιτόπιοι έλεγχοι που διεξάγονται με τα κλασικά μέσα πρέπει να οδηγούν σε «κατ' αρχήν παρόμοια» ποσοστά παρατυπιών.
32. Συγκεκριμένα, η Τσεχική Δημοκρατία υποστηρίζει, κατ' ουσίαν, ότι η σύγκριση των ποσοστών σφαλμάτων που αποκαλύφθηκαν στο πλαίσιο των δύο μεθόδων ελέγχου δεν ασκεί επιρροή, λαμβανομένων υπόψη των εγγενών αντικειμενικών διαφορών που υφίστανται μεταξύ των μεθόδων αυτών ως προς τον τρόπο επιλογής του δείγματος ελέγχου.
33. Ειδικότερα, η Τσεχική Δημοκρατία υποστηρίζει ότι η ανάλυση κινδύνων για την τηλεπισκόπηση δεν μπορεί να καταλήγει σε ποσοστό παρατυπιών συγκρίσιμο με εκείνο της ανάλυσης κινδύνων για τους επιτόπιους ελέγχους που διεξάγονται με τα κλασικά μέσα, διότι η στόχευση της ανάλυσης κινδύνων για την τηλεπισκόπηση είναι αντικειμενικώς λιγότερο ακριβής.
34. Τούτο προκύπτει, πρώτον, από το γεγονός ότι η ανάλυση κινδύνων για τους ελέγχους με τηλεπισκόπηση πραγματοποιείται νωρίτερα λόγω απαιτήσεων προβλεπόμενων στη σελίδα 36 των κοινών τεχνικών προδιαγραφών του 2013 που έχει επιβάλει η Επιτροπή και στηρίζεται σε λιγότερο πρόσφατα δεδομένα από ό,τι η ανάλυση που πραγματοποιείται για τους επιτόπιους ελέγχους που διεξάγονται με τα παραδοσιακά μέσα.

- 35 Δεύτερον, η ανάλυση κινδύνων για τους επιτόπιους ελέγχους με τηλεπισκόπηση καταλήγει στην επιλογή δειγμάτων ελέγχου με τη μορφή περιοχών εκτάσεως 30 επί 20 χιλιομέτρων, στις οποίες ελέγχονται όλα τα αγροτεμάχια, ανεξαρτήτως του προφίλ κινδύνου των γεωργών που βρίσκονται στη ζώνη αυτή, ενώ η ανάλυση κινδύνων για τους επιτόπιους ελέγχους που διεξάγονται με τα κλασικά μέσα επικεντρώνεται ειδικά στους αποκαλούμενους «υψηλού κινδύνου» γεωργούς. Επομένως, η στόχευση της ανάλυσης κινδύνων για την τηλεπισκόπηση είναι περιορισμένη σε σχέση με την πραγματοποιούμενη για τους επιτόπιους ελέγχους που διεξάγονται με τα κλασικά μέσα.
- 36 Τρίτον και τελευταίον, στο μέτρο που οι περιοχές που περιέχουν γεωργική έκταση σε ποσοστό μικρότερο του 25 % δεν μπορούν να υποβληθούν σε έλεγχο με τηλεπισκόπηση σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Επιτροπής, ορισμένοι γεωργοί υψηλού κινδύνου δεν μπορούν να υποβληθούν σε τέτοιο έλεγχο, με αποτέλεσμα να μπορούν να ελεγχθούν μόνο με τη μέθοδο του επιτόπιου ελέγχου που διεξάγεται με τα κλασικά μέσα.
- 37 Επομένως, λαμβανομένων υπόψη των αντικειμενικών διαφορών μεταξύ των δύο αυτών μεθόδων, ένα χαμηλότερο ποσοστό παρατυπιών στο πλαίσιο της ανάλυσης κινδύνων για την τηλεπισκόπηση δεν μπορεί αυτό καθαυτό να δημιουργήσει σοβαρές και εύλογες αμφιβολίες ως προς την εύρυθμη λειτουργία του συστήματος ελέγχου ενός κράτους μέλους.
- 38 Κατά συνέπεια, η αντικειμενική αδυναμία σύγκρισης της στόχευσης των αναλύσεων κινδύνου εμποδίζει επίσης τον προσδιορισμό της μέγιστης επιτρεπόμενης απόκλισης μεταξύ των ποσοστών παρατυπιών που διαπιστώνονται με τις δύο μεθόδους.
- 39 Η Τσεχική Δημοκρατία υπογραμμίζει επίσης ότι, μολονότι το άρθρο 33, δεύτερο εδάφιο, και το άρθρο 35 του κανονισμού 1122/2009 παρέχουν στα κράτη μέλη την εξουσία να ελέγχουν τη γεωργική έκταση με δύο μεθόδους ελέγχου χωρίς οι διατάξεις αυτές να ευνοούν οποιαδήποτε από τις δύο αυτές μεθόδους ή να επιβάλλουν πρόσθετες προϋποθέσεις για τη χρήση τους, γεγονός παραμένει ότι ένα αποτελεσματικό σύστημα ελέγχου χαρακτηρίζεται από τη συμπληρωματική χρήση των δύο αυτών μεθόδων ελέγχου. Η απαίτηση, όμως, οι δύο αυτές αντικειμενικά διαφορετικές μέθοδοι να παράγουν συγκρίσιμα αποτελέσματα θα υποχρέωνε, στην πράξη, ένα κράτος μέλος είτε να μειώσει τη στόχευση της ανάλυσης κινδύνων για τους επιτόπιους ελέγχους που διεξάγονται με τα κλασικά μέσα είτε να εγκαταλείψει τον έλεγχο με τηλεπισκόπηση, οπότε θα έχαναν την πρακτική τους αποτελεσματικότητα οι διατάξεις του εν λόγω κανονισμού που καθιστούν δυνατή τη χρησιμοποίηση αυτής της μεθόδου ελέγχου.
- 40 Εκτός αυτού, η Τσεχική Δημοκρατία υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο δεν σχολίασε το επιχείρημα της Επιτροπής ότι το δείγμα που επιλέγεται τυχαία για τον έλεγχο με τηλεπισκόπηση από το οποίο προκύπτει υψηλότερο ποσοστό παρατυπιών σε σχέση με ένα δείγμα που επιλέγεται, ενόψει ελέγχου με τηλεπισκόπηση, βάσει ανάλυσης κινδύνων, δημιουργεί σοβαρές και εύλογες αμφιβολίες.
- 41 Δεύτερον, η Τσεχική Δημοκρατία υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε στην ίδια πλάνη στις σκέψεις 23 και 24 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, καθόσον έκρινε ότι η Τσεχική Δημοκρατία δεν προέβαλε συγκεκριμένα στοιχεία ικανά να αποδείξουν ότι τα διαφορετικά ποσοστά παρατυπιών που διαπιστώθηκαν οφείλονταν στη φύση των οικείων μεθόδων ή στο προφίλ κινδύνου των ελεγχόμενων επιχειρήσεων και όχι στις ελλείψεις όσον αφορά τις επιλογές στις οποίες προέβησαν οι εθνικές αρχές.
- 42 Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω, ακόμη και αν από τις διαπιστώσεις της Επιτροπής προκύπτουν σοβαρές και εύλογες αμφιβολίες, δεν είναι απαραίτητο, προκειμένου να αρθούν οι αμφιβολίες αυτές, να εξηγηθούν οι λόγοι της απόκλισης μεταξύ των διαπιστωθέντων ποσοστών παρατυπιών. Προς άρση των αμφιβολιών αυτών, αρκεί το κράτος μέλος να αποδείξει την αποτελεσματικότητα της λειτουργίας του συστήματος ελέγχου και την ενδεδειγμένη χρήση των δύο μεθόδων ελέγχου. Συναφώς, η Τσεχική Δημοκρατία υπογραμμίζει ότι προσκόμισε συγκεκριμένα αποδεικτικά στοιχεία στο πλαίσιο του ελέγχου

και της διαδικασίας ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, από τα οποία προκύπτει σαφώς ότι η ανάλυση κινδύνων ήταν σύμφωνη με τις απαιτήσεις του κανονισμού 1122/2009, πράγμα που ουδέποτε αμφισβητήθηκε από την Επιτροπή.

- 43 Απαντώντας, η Επιτροπή υποστηρίζει, πρώτον, ότι η εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου, στη σκέψη 22 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, κατά την οποία είναι εύλογο να αναμένεται ότι οι επιτόπιοι έλεγχοι που διεξάγονται με τα κλασικά μέσα και οι έλεγχοι με τηλεπισκόπηση οδηγούν σε «κατ' αρχήν παρόμοια» ποσοστά παρατυπιών, είναι επί της ουσίας ορθή.
- 44 Υποστηρίζει, κατ' ουσίαν, ότι η επιχειρηματολογία που προβάλλει η Τσεχική Δημοκρατία για να δικαιολογήσει τις αποκλίσεις μεταξύ των ποσοστών παρατυπιών των διαφόρων μεθόδων επιτόπιων ελέγχων προσκρούει στο άρθρο 26, στο άρθρο 31, παράγραφος 2, και στο άρθρο 33 του κανονισμού 1122/2009.
- 45 Πρώτον, το άρθρο 26 του κανονισμού αυτού απαιτεί, ανεξαρτήτως της χρησιμοποιούμενης μεθόδου, οι επιτόπιοι έλεγχοι να διασφαλίζουν την αποτελεσματική εξακρίβωση της τήρησης των όρων χορήγησης των ενισχύσεων.
- 46 Δεύτερον, από τον συνδυασμό του άρθρου 26, του άρθρου 31, παράγραφος 2, και του άρθρου 33 του κανονισμού 1122/2009 προκύπτει ότι η χρήση των μεθόδων αυτών δεν πρέπει να συνεπάγεται διαφορετική μεταχείριση μεταξύ των γεωργών. Όμως, κατά την Επιτροπή, μια τέτοια διαφορετική μεταχείριση θα ήταν αναπόφευκτη αν η πιθανότητα εντοπισμού των σφαλμάτων ήταν μεγαλύτερη σε όσους ελέγχθηκαν με τηλεπισκόπηση απ' ό,τι σε όσους αποτέλεσαν αντικείμενο επιτόπιου ελέγχου διεξαγόμενου με τα κλασικά μέσα. Προκειμένου να μετριαστεί αυτός ο κίνδυνος διαφορετικής μεταχείρισης, η σύγκριση των ποσοστών σφαλμάτων που διαπιστώνονται με τις δύο μεθόδους επιτόπιου ελέγχου αποτελεί σαφώς κατάλληλο δείκτη αποτελεσματικότητας και καθιστά δυνατό τον εντοπισμό ελλείψεων του συστήματος ελέγχου.
- 47 Ωστόσο, έχοντας επίγνωση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών κάθε μεθόδου επιτόπιου ελέγχου, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι, στην περίπτωση κατά την οποία η μία μέθοδος αποκαλύπτει μεγαλύτερο ποσοστό παρατυπιών απ' ό,τι η άλλη, και μάλιστα επί σειρά ετών, εναπόκειται στο κράτος μέλος να διευκρινίσει τους λόγους των αποκλίσεων αυτών, ελλείψει δε τέτοιας διευκρίνισης, οι αποκλίσεις αυτές αποτελούν ένδειξη μικρότερης αποτελεσματικότητας μιας μεθόδου ή μη ενδεδειγμένης επιλογής του δείγματος ελέγχου, ιδίως μάλιστα όταν το κράτος μέλος έχει διενεργήσει το 50 % περίπου των επιτόπιων ελέγχων με τη μέθοδο της τηλεπισκόπησης. Κατά το θεσμικό αυτό όργανο, η επίτευξη συγκρίσιμων ποσοστών παρατυπιών αποτελεί μέσο αποδείξεως της αποτελεσματικότητας των εν λόγω ελέγχων και δεν μπορεί να θεωρηθεί αυτοσκοπός. Η Επιτροπή είναι της γνώμης, εν προκειμένω, ότι η διαπιστωθείσα απόκλιση υποδηλώνει έλλειψη του συστήματος ελέγχου ικανή να προκαλέσει σοβαρές και εύλογες αμφιβολίες.
- 48 Δεύτερον, η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι οι εξηγήσεις που παρέσχε η Τσεχική Δημοκρατία, οι οποίες στηρίζονται στα εγγενή χαρακτηριστικά των χρησιμοποιούμενων μεθόδων ελέγχου, είναι υπερβολικά γενικές ώστε να άρουν τις σοβαρές και εύλογες αμφιβολίες της Επιτροπής. Επομένως, η Τσεχική Δημοκρατία δεν προσκόμισε συγκεκριμένα πραγματικά στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι η επιλεγείσα μέθοδος ελέγχου ήταν αποτελεσματική. Ειδικότερα, δεν εξέθεσε τους ειδικούς λόγους για τους οποίους η επιλογή του δείγματος ή η μέθοδος της τηλεπισκόπησης προκάλεσε σημαντική απόκλιση μεταξύ των ποσοστών παρατυπιών για διάστημα ορισμένων ετών, ούτε τις τροποποιήσεις που επέφερε στην ανάλυση κινδύνων και στη δειγματοληψία προκειμένου να διορθώσει αυτή την πραγματική κατάσταση.
- 49 Τέλος, η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι το 2013 η Τσεχική Δημοκρατία, έχοντας επίγνωση των δυσχερειών που οφείλονται στις διαφορές μεταξύ των ποσοστών παρατυπιών, απέκτησε νέο λογισμικό ανάλυσης, γεγονός που είχε θετικό αντίκτυπο για τις αιτήσεις σχετικά με το 2014.

- 50 Με το υπόμνημα απάντησης, η Τσεχική Δημοκρατία υπογραμμίζει ότι, πρώτον, το άρθρο 26 του κανονισμού 1122/2009 απαιτεί το σύστημα ελέγχου να παρουσιάζει αποτελεσματικότητα στο σύνολό του και όχι να διαπιστώνεται το ίδιο ή παρόμοιο ποσοστό σφαλμάτων στο πλαίσιο των διαφόρων ειδών ελέγχου.
- 51 Δεύτερον, υποστηρίζει ότι, κατά τον έλεγχο, παρέσχε στην Επιτροπή τις διευκρινίσεις σχετικά με τον υψηλό βαθμό κινδύνου που παρουσιάζουν οι αιτούντες στο πλαίσιο τυχαία επιλεχθέντος δείγματος και ότι, επιπλέον, προσκόμισε επίσης έγγραφα που περιείχαν λεπτομερέστερη ανάλυση.
- 52 Τρίτον, ακόμη και αν το Δικαστήριο κρίνει ότι από τη σύγκριση των ποσοστών παρατυπιών μεταξύ των δύο μεθόδων ελέγχου ενδέχεται να προκύψει σοβαρή και εύλογη αμφιβολία ως προς την αποτελεσματικότητα του συστήματος ελέγχου, δεν μπορεί να απαιτηθεί από το κράτος μέλος να παράσχει εξηγήσεις για τους λόγους στους οποίους στηρίζεται η απόκλιση μεταξύ των ποσοστών αυτών. Κατά την Τσεχική Δημοκρατία, από το εν λόγω κράτος μέλος μπορεί να απαιτηθεί μόνο να προσκομίσει αποδεικτικά στοιχεία σχετικά, μεταξύ άλλων, με τον τρόπο επιλογής των γεωργών για τον έλεγχο καθώς και με τις λεπτομέρειες διενέργειας της ανάλυσης κινδύνων για τις δύο μεθόδους ελέγχου, συμπεριλαμβανομένης μιας ετήσιας αξιολόγησης και επικαιροποίησης της ανάλυσης κινδύνων σύμφωνα με το άρθρο 31, παράγραφος 2, στοιχείο β', του κανονισμού 1122/2009. Αυτά ακριβώς είναι τα αποδεικτικά στοιχεία που προσκόμισε η Τσεχική Δημοκρατία στην Επιτροπή στο πλαίσιο του ελέγχου. Συγκεκριμένα, παρέσχε λεπτομερή περιγραφή των αναλύσεων κινδύνου για τις δύο μεθόδους ελέγχου, όπως και για τους παράγοντες κινδύνου που χρησιμοποιήθηκαν και για την καταλληλότητά τους, καθώς και ετήσια αξιολόγηση και επικαιροποίηση της αποτελεσματικότητας των αναλύσεων αυτών, οι οποίες λαμβάνουν υπόψη τα διδάγματα που αντλήθηκαν.
- 53 Τέταρτον και τελευταίο, η Τσεχική Δημοκρατία αρνείται ότι η αγορά λογισμικού κατά τη διάρκεια του 2013 μπορεί να τεκμηριώσει τον ισχυρισμό περί ανεπάρκειας στην ανάλυση κινδύνων. Η προοδευτική βελτίωση της ανάλυσης κινδύνων μέσω της αγοράς λογισμικού δεν μπορεί να θεωρηθεί ως αναγνώριση της αδυναμίας της υφιστάμενης κατάστασης. Συναφώς, η Τσεχική Δημοκρατία υπενθυμίζει ότι η ανάλυση κινδύνων για τους ελέγχους με τηλεπισκόπηση έχει τα αντικειμενικά όριά της, για τον λόγο δε αυτόν ουδέποτε θα μπορούσε να επιτύχει την αποτελεσματικότητα της ανάλυσης κινδύνων για τους επιτόπιους ελέγχους που διεξάγονται με τα κλασικά μέσα, χωρίς το στοιχείο αυτό να μπορεί να επηρεάσει την αποτελεσματικότητα του συστήματος ελέγχου στο σύνολό του.
- 54 Με το υπόμνημα ανταπάντησης, η Επιτροπή επαναλαμβάνει ότι η σύγκριση των ποσοστών σφαλμάτων που εντοπίζονται στα δείγματα αποτελεί κατάλληλη ένδειξη της αποτελεσματικότητας των επιλεγόμενων μεθόδων ελέγχου. Η μέθοδος που στηρίζεται σε αντιπροσωπευτικά δείγματα αντλείται από το άρθρο 31 του κανονισμού 1122/2009, κατά το οποίο η αποτελεσματικότητα της ανάλυσης κινδύνων αξιολογείται με σύγκριση των αποτελεσμάτων του δείγματος που επιλέγεται βάσει ανάλυσης κινδύνων με εκείνα του δείγματος που επιλέγεται τυχαία. Κατά το θεσμικό αυτό όργανο, πρόκειται για το μόνο μέσο διασφάλισης ότι οι έλεγχοι με τηλεπισκόπηση έχουν αποτελεσματικότητα ισοδύναμη με εκείνη των επιτόπιων ελέγχων που διεξάγονται με τα κλασικά μέσα.
- 55 Η διάταξη αυτή δεν διευκρινίζει αν, για τη σύγκριση των δύο αυτών αποτελεσμάτων, πρέπει να γίνει διάκριση ανάλογα με το αν τα αποτελέσματα αυτά προέκυψαν από επιτόπιο έλεγχο διεξαγόμενο με τα κλασικά μέσα ή από επιτόπιο έλεγχο μέσω τηλεπισκόπησης, οπότε πρέπει να θεωρηθεί ότι οι εν λόγω μέθοδοι ελέγχου έχουν σκοπό να διασφαλίσουν ισοδύναμη αποτελεσματικότητα.
- 56 Επιπλέον, η Επιτροπή επαναλαμβάνει ότι, στη σκέψη 24 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, το Γενικό Δικαστήριο ορθώς έκρινε ότι τα στοιχεία που προσκόμισε η Τσεχική Δημοκρατία δεν αρκούσαν για να δικαιολογήσουν την απόκλιση των ποσοστών παρατυπιών και να άρουν τις αμφιβολίες της ως προς την αποτελεσματικότητα των ελέγχων με τηλεπισκόπηση. Η Επιτροπή διευκρινίζει, επίσης, ότι η βελτίωση των αποτελεσμάτων λόγω των προσπαθειών εξάλειψης των κενών που είχε επισημάνει η Επιτροπή αποδεικνύει ότι η Τσεχική Δημοκρατία μπορούσε να επιτύχει τη βελτίωση αυτή.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 57 Με τον πρώτο λόγο αναιρέσεως, η Τσεχική Δημοκρατία υποστηρίζει, κατ' ουσίαν, αφενός, ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο καθόσον έκρινε, στη σκέψη 22 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, ότι οι επιτόπιοι έλεγχοι με τηλεπισκόπηση και οι επιτόπιοι έλεγχοι που διεξάγονται με τα κλασικά μέσα πρέπει να οδηγούν σε «κατ' αρχήν παρόμοια» ποσοστά παρατυπιών και ότι είναι εύλογο, στο πλαίσιο αυτό, να αναμένεται ότι τα ποσοστά παρατυπιών που προκύπτουν σε εθνική κλίμακα δεν θα παρουσιάζουν αποκλίσεις, όπως οι εν προκειμένω, και συγκεκριμένα στη διαπίστωση ποσοστών παρατυπιών τρεις ή τέσσερις φορές μεγαλύτερων στο πλαίσιο των επιτόπιων ελέγχων που διεξάγονται με τα κλασικά μέσα, σε σύγκριση με τα διαπιστωθέντα στο πλαίσιο των ελέγχων με τηλεπισκόπηση. Κατά την Τσεχική Δημοκρατία, αντιθέτως προς την προσέγγιση που ακολούθησε το Γενικό Δικαστήριο, η απλή διαπίστωση διαφοράς μεταξύ των εν λόγω ποσοστών παρατυπιών δεν είναι ικανή να θεμελιώσει σοβαρές και εύλογες αμφιβολίες ως προς την αποτελεσματικότητα του συστήματός της ελέγχου.
- 58 Αφετέρου, η Τσεχική Δημοκρατία προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο, στις σκέψεις 23 και 24 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, κατά την εξέταση του ζητήματος αν το εν λόγω κράτος μέλος μπόρεσε να άρει τις αμφιβολίες της Επιτροπής, καθόσον έκρινε ότι, όταν διαπιστώνονται τέτοιες αποκλίσεις, εναπόκειται στο κράτος μέλος να παράσχει λεπτομερή στοιχεία προς δικαιολόγηση των αποκλίσεων αυτών, επισημαίνοντας, για τον σκοπό αυτό, μια σειρά παραγόντων τους οποίους το εν λόγω κράτος μέλος μπορούσε να επικαλεστεί και διαπιστώνοντας ότι η Τσεχική Δημοκρατία δεν προέβαλε συγκεκριμένα στοιχεία ικανά να αποδείξουν ότι οι διαπιστωθείσες αποκλίσεις οφείλονταν μάλλον στους παράγοντες αυτούς παρά σε ελλείψεις ως προς τις επιλογές των εθνικών αρχών σχετικά με τη διενέργεια ελέγχων με τηλεπισκόπηση.
- 59 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, η Επιτροπή, προκειμένου να αποδείξει την ύπαρξη παράβασης των κανόνων της κοινής οργάνωσης των γεωργικών αγορών, οφείλει όχι να αποδείξει κατά τρόπο εξαντλητικό την ανεπάρκεια των διενεργηθέντων από τις εθνικές διοικητικές αρχές ελέγχων ή τον αντικανονικό χαρακτήρα των διαβιβασθέντων από αυτές αριθμητικών στοιχείων, αλλά να προσκομίσει αποδεικτικά στοιχεία για τη σοβαρή και εύλογη αμφιβολία που διατηρεί όσον αφορά τους διενεργηθέντες από τις εθνικές διοικητικές αρχές ελέγχους ή τον αντικανονικό χαρακτήρα των διαβιβασθέντων από αυτές αριθμητικών στοιχείων. Στο κράτος μέλος εναπόκειται να προσκομίσει την πλέον εμπεριστατωμένη και πλήρη απόδειξη για το αληθές των ελέγχων ή των αριθμητικών στοιχείων του και, εφόσον συντρέχει περίπτωση, για την ανακρίβεια των όσον προβάλλει η Επιτροπή (απόφαση της 6ης Νοεμβρίου 2014, Κάτω Χώρες κατά Επιτροπής, C-610/13 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2014:2349, σκέψη 58).
- 60 Επισημαίνεται ότι, κατά το άρθρο 33 του κανονισμού 1122/2009, τα κράτη μέλη μπορούν να χρησιμοποιούν τη μέθοδο της τηλεπισκόπησης, σύμφωνα με το άρθρο 35 του κανονισμού αυτού, και τις τεχνικές των παγκόσμιων δορυφορικών συστημάτων πλοήγησης, όταν αυτό είναι δυνατό.
- 61 Εντούτοις, οι επιτόπιοι έλεγχοι, οι οποίοι μπορεί να διεξάγονται με τα κλασικά μέσα ή μέσω τηλεπισκόπησης, πρέπει, κατά το άρθρο 26 του εν λόγω κανονισμού, να διενεργούνται κατά τρόπον ώστε να εξασφαλίζεται η αποτελεσματική εξακρίβωση της τήρησης των όρων χορήγησης των ενισχύσεων, καθώς και των απαιτήσεων και προτύπων που σχετίζονται με την πολλαπλή συμμόρφωση.
- 62 Επομένως, τα κράτη μέλη έχουν την εξουσία να επιλέγουν, εφόσον η επιλογή τους εξασφαλίζει αποτελεσματική εξακρίβωση, είτε τους επιτόπιους ελέγχους που διεξάγονται με τα κλασικά μέσα είτε τους επιτόπιους ελέγχους με τηλεπισκόπηση, κατά περίπτωση δε και συνδυασμό των δύο μεθόδων ελέγχου.
- 63 Επιπλέον, το άρθρο 30, παράγραφος 1, του κανονισμού 1122/2009 προβλέπει το ελάχιστο ποσοστό του συνόλου των γεωργών το οποίο πρέπει να υποβάλλεται σε επιτόπιο έλεγχο ετησίως.

- 64 Προς τούτο, το άρθρο 31, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού ορίζει ότι η επιλογή των δειγμάτων ελέγχου για τους σκοπούς των επιτόπιων ελέγχων πρέπει να γίνεται βάσει ανάλυσης κινδύνων και βάσει της αντιπροσωπευτικότητας των αιτήσεων ενίσχυσης που υποβλήθηκαν. Για την εξασφάλιση της αντιπροσωπευτικότητας του δείγματος, τα κράτη μέλη επιλέγουν τυχαία ποσοστό μεταξύ 20 % και 25 % του ελάχιστου αριθμού των γεωργών που πρέπει να υποβληθούν σε επιτόπιο έλεγχο, όπως προβλέπεται στο άρθρο 30, παράγραφοι 1 και 2.
- 65 Για την πραγματοποίηση κατάλληλων και αποτελεσματικών αναλύσεων κινδύνων, επισημαίνεται ότι το άρθρο 31, παράγραφος 2, του ίδιου κανονισμού προβλέπει ότι η αποτελεσματικότητα της ανάλυσης κινδύνων αξιολογείται και αναθεωρείται σε ετήσια βάση, πρώτον, λαμβανομένης υπόψη της καταλληλότητας κάθε παράγοντα κινδύνου, δεύτερον, με σύγκριση των αποτελεσμάτων του δείγματος που επιλέγεται βάσει ανάλυσης κινδύνων και εκείνου που επιλέγεται τυχαία και, τρίτον, ανάλογα με την ιδιαίτερη κατάσταση στο οικείο κράτος μέλος.
- 66 Επομένως, πρέπει να εξεταστεί αν το γεγονός ότι οι επιτόπιοι έλεγχοι με τηλεπισκόπηση και οι επιτόπιοι έλεγχοι που διεξάγονται με τα κλασικά μέσα καταλήγουν σε μη παρόμοια ποσοστά παρατυπιών μπορεί να δημιουργήσει, αυτό καθαυτό, σοβαρή και εύλογη αμφιβολία ως προς το αν ήταν κατάλληλες οι αντίστοιχες αναλύσεις κινδύνων στις οποίες στηρίζονται οι έλεγχοι αυτοί.
- 67 Πρώτον, από τις σκέψεις 50 έως 55 της παρούσας απόφασης προκύπτει ότι από τα εκεί μνημονευόμενα άρθρα του κανονισμού 1122/2009 ουδόλως προκύπτει για τα κράτη μέλη η απαίτηση να προκύπτουν κατ' αρχήν παρόμοια ποσοστά παρατυπιών από τους επιτόπιους ελέγχους που διεξάγονται με τα κλασικά μέσα και από τους επιτόπιους ελέγχους που διεξάγονται με τηλεπισκόπηση.
- 68 Δεύτερον, επισημαίνεται ότι, όπως υποστηρίζει η Τσεχική Δημοκρατία χωρίς η Επιτροπή να την αντικρούσει, η ανάλυση κινδύνων στην οποία στηρίζεται ο έλεγχος με τηλεπισκόπηση πρέπει να πραγματοποιείται προτού το οικείο κράτος μέλος επιλέξει τη μέθοδο αυτή ελέγχου, πράγμα που δεν ισχύει για τους επιτόπιους ελέγχους που διεξάγονται με τα κλασικά μέσα.
- 69 Συγκεκριμένα, οι επιτόπιοι έλεγχοι με τηλεπισκόπηση στηρίζονται, λόγω των εγγενών χαρακτηριστικών αυτού του είδους ελέγχου, σε ανάλυση κινδύνων βασισμένη σε λιγότερο πρόσφατα δεδομένα από εκείνα στα οποία βασίζεται η ανάλυση κινδύνων των επιτόπιων ελέγχων που διεξάγονται με τα κλασικά μέσα.
- 70 Επομένως, λόγω του ως άνω χαρακτηριστικού, το οποίο είναι εγγενές σε αυτήν, η μέθοδος ελέγχου με τηλεπισκόπηση μπορεί, κατ' αρχήν, να οδηγήσει στη διαπίστωση ποσοστών παρατυπιών που αποκλίνουν από τα ποσοστά παρατυπιών που διαπιστώνονται κατόπιν επιτόπιων ελέγχων διεξαγόμενων με τα κλασικά μέσα.
- 71 Τρίτον, επισημαίνεται ότι, κατά τους ισχυρισμούς της Τσεχικής Δημοκρατίας, τους οποίους δεν αντέκρουσε η Επιτροπή, η τηλεπισκόπηση μπορεί να πραγματοποιείται μόνο σε περιοχές εκτάσεως 30 επί 20 χιλιομέτρων, ενώ η ελεγχόμενη περιοχή πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον 25 % γεωργικών γαιών και ο έλεγχος πρέπει να αφορά όλους τους γεωργούς της περιοχής αυτής.
- 72 Ως εκ τούτου, προκειμένου οι επιτόπιοι έλεγχοι με τηλεπισκόπηση να καταλήγουν στα ίδια ποσοστά παρατυπιών με εκείνα που προκύπτουν από τους επιτόπιους ελέγχους που διεξάγονται με τα κλασικά μέσα, δεν πρέπει μόνον οι έλεγχοι αυτοί να χρησιμοποιούνται για περιοχές εκτάσεως 30 επί 20 χιλιομέτρων που περιλαμβάνουν γεωργικές γαίες σε ποσοστό τουλάχιστον 25 %, αλλά και να επικεντρώνονται σε εκείνους μόνον τους γεωργούς οι οποίοι περιλαμβάνονται στο δείγμα που επιλέγεται βάσει ανάλυσης κινδύνων ενόψει της διενέργειας επιτόπιων ελέγχων διεξαγόμενων με τα κλασικά μέσα.

- 73 Από το σύνολο των προεκτεθέντων προκύπτει ότι η απλή απόκλιση μεταξύ των ποσοστών παρατυπιών που διαπιστώθηκαν κατόπιν των επιτόπιων ελέγχων που διεξήχθησαν με τα κλασικά μέσα και αυτών που διαπιστώθηκαν κατόπιν των επιτόπιων ελέγχων με τηλεπισκόπηση δεν ήταν ικανή, αφ' εαυτής, να δημιουργήσει στην Επιτροπή σοβαρές και εύλογες αμφιβολίες ως προς την αποτελεσματικότητα των επιτόπιων ελέγχων με τηλεπισκόπηση.
- 74 Επομένως, δεδομένου ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο, ο πρώτος λόγος αναιρέσεως πρέπει να γίνει δεκτός.

Επί του δεύτερου λόγου αναιρέσεως

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 75 Με τον δεύτερο λόγο αναιρέσεως, η Τσεχική Δημοκρατία προσάπτει κατ' ουσίαν στο Γενικό Δικαστήριο ότι ερμήνευσε εσφαλμένως τα άρθρα 33, 57 και 58 του κανονισμού 1122/2009, με τις σκέψεις 38 και 40 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, κρίνοντας ότι, σε περίπτωση που διαπιστωθεί δήλωση έκτασης μεγαλύτερης από την πραγματική κατά 0,1 έως 2 εκτάρια ή κατά το 3 % της καθορισθείσας έκτασης, εναπόκειται στην αρμόδια εθνική αρχή να διευρύνει το δείγμα ελέγχου μέχρις ότου παύσει να διαπιστώνεται τέτοιας έκτασης υπέρβαση.
- 76 Ειδικότερα, το κράτος μέλος αυτό υποστηρίζει, πρώτον, ότι τα άρθρα 57 και 58 του κανονισμού 1122/2009 στερούνται σημασίας στο πλαίσιο της διεύρυνσης του δείγματος ελέγχου, στο μέτρο που τα προβλεπόμενα στα άρθρα αυτά όρια του 0,1 εκταρίου, των 2 εκταρίων ή του 3 % της καθορισθείσας έκτασης αφορούν τις συνέπειες που πρέπει να συναχθούν από τα οριστικά αποτελέσματα που προκύπτουν από τον έλεγχο.
- 77 Δεύτερον, ούτε από το γράμμα του άρθρου 33 του κανονισμού 1122/2009 ούτε από το γράμμα των οδηγιών της Επιτροπής σχετικά με τη μεθοδολογία προκύπτει ο καθορισμός κατώτατου ορίου για τις διαπιστούμενες ανωμαλίες, του οποίου η υπέρβαση θα μπορούσε να δικαιολογήσει την αυτόματη διεύρυνση του δείγματος ελέγχου. Επιπλέον, το άρθρο αυτό και οι εν λόγω κατευθυντήριες οδηγίες δεν διευκρινίζουν σε ποιον βαθμό είναι αναγκαία η διεύρυνση του δείγματος ελέγχου.
- 78 Η Τσεχική Δημοκρατία προτείνει, επομένως, να δοθεί έμφαση στον σκοπό του εν λόγω άρθρου, σύμφωνα με τον οποίο η διεύρυνση του δείγματος ελέγχου είναι αναγκαία μόνο για τη διασφάλιση αποτελεσματικού ελέγχου και αντιπροσωπευτικού επιπέδου του δείγματος αυτού. Επομένως, η διεύρυνση του εν λόγω δείγματος είναι αναγκαία μόνον αν από τη φύση των αποτελεσμάτων και από τις πληροφορίες σχετικά με τα λοιπά αγροτεμάχια του οικείου γεωργού που δεν ελέγχθηκαν προκύπτει ότι τα σφάλματα θα μπορούσαν να αφορούν άλλα αγροτεμάχια. Η ερμηνεία αυτή ενισχύεται από τη χρήση του όρου «ανωμαλίες», στον πληθυντικό αριθμό, στο άρθρο 33, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού αυτού, το οποίο έχει την έννοια ότι απαιτούνται παρατυπίες ορισμένης βαρύτητας και όχι μεμονωμένες και αμελητέες διαπιστώσεις.
- 79 Τρίτον, το ζήτημα της διεύρυνσης ενός δείγματος, προς διασφάλιση του αποτελεσματικού ελέγχου και της αντιπροσωπευτικότητας του δείγματος αυτού, πρέπει να εξετάζεται, στην πράξη, στο πλαίσιο αξιολόγησης του συνόλου των περιστάσεων μιας συγκεκριμένης περίπτωσης. Η κατά περίπτωση εκτίμηση, η οποία είναι προτιμητέα σε σχέση με τις ομοιόμορφες λύσεις, αποτελεί, κατά την απόφαση του Δικαστηρίου της 17ης Απριλίου 2018, Β και Vomero (C-316/16 και C-424/16, EU:C:2018:256, σκέψη 70), μία από τις θεμελιώδεις προσεγγίσεις του δικαίου της Ένωσης.

- 80 Τέταρτον, η προσέγγιση των τσεχικών αρχών δεν προκάλεσε κανέναν κίνδυνο για τα Ταμεία της Ένωσης, δεδομένου ότι η μοναδική περίπτωση στην οποία δεν πραγματοποιείται διεύρυνση του ελεγχθέντος δείγματος είναι εκείνη κατά την οποία οι αρμόδιες αρχές εκτιμούν με επαρκή βαθμό βεβαιότητας ότι δεν αναμένονται πλέον σφάλματα στη δηλωθείσα γεωργική έκταση του οικείου γεωργού, σύμφωνα με τα άρθρα 57 και 58 του κανονισμού 1122/2009.
- 81 Πέμπτον και τελευταίο, για τη διαδικασία που απαιτεί το Γενικό Δικαστήριο θα απαιτούνταν διεύρυνση του δείγματος ελέγχου χωρίς καμία προστιθέμενη αξία.
- 82 Η Επιτροπή απαντά ότι, μολονότι συμφωνεί με το συμπέρασμα του Γενικού Δικαστηρίου, στη σκέψη 42 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, εντούτοις δεν δέχεται ορισμένες πτυχές της αιτιολογίας της απόφασης αυτής, συγκεκριμένα δε τις σκέψεις 37, 38 και 41, και ζητεί επομένως από το Δικαστήριο να διατηρήσει σε ισχύ την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση και να απορρίψει τον δεύτερο λόγο αναιρέσεως, τροποποιώντας συγχρόνως την αιτιολογία της απόφασης αυτής.
- 83 Συγκεκριμένα, η Επιτροπή συμφωνεί, πρώτον, ότι, όσον αφορά τις σκέψεις 37 και 38 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, τα άρθρα 57 και 58 του κανονισμού 1122/2009 διευκρινίζουν τις συνέπειες που απορρέουν από τη διαπίστωση σφαλμάτων στη δήλωση της επιλέξιμης γεωργικής έκτασης, αλλά δεν έχουν άμεση σχέση με τη διεύρυνση του δείγματος ελέγχου.
- 84 Δεύτερον, υπογραμμίζει ότι το άρθρο 33 του κανονισμού 1122/2009 δεν προβλέπει κανένα ελάχιστο όριο κάτω από το οποίο δεν απαιτείται αύξηση του δείγματος. Στις σκέψεις 39 και 40 της απόφασης της 28ης Ιανουαρίου 2016, Σλοβενία κατά Επιτροπής (T-667/14, EU:T:2016:34), το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε την ερμηνεία των σλοβενικών αρχών, οι οποίες υποστήριζαν ότι, όταν το ποσοστό σφάλματος είναι κατώτερο του 3 %, το δείγμα δεν διευρύνεται αυτομάτως, αλλά εναπόκειται στον επιθεωρητή να αποφασίσει αν ο έλεγχος πρέπει ή όχι να επεκταθεί στο σύνολο της εκμετάλλευσης.
- 85 Η Επιτροπή εκτιμά ότι η λύση αυτή πρέπει να επιβεβαιωθεί, διότι κανένα στοιχείο του γράμματος του άρθρου 33 του κανονισμού 1122/2009 δεν στηρίζει την επιχειρηματολογία της Τσεχικής Δημοκρατίας. Ειδικότερα, η διάταξη αυτή δεν καθορίζει κανένα όριο πέραν του οποίου η διεύρυνση του δείγματος είναι υποχρεωτική και κάτω από το οποίο η διεύρυνση αυτή καταλείπεται στη διακριτική ευχέρεια της αρχής ελέγχου.
- 86 Επιπλέον, το θεσμικό αυτό όργανο υποστηρίζει ότι, σύμφωνα με το άρθρο 33 του κανονισμού 1122/2009, ερμηνευόμενο υπό το πρίσμα της αιτιολογικής σκέψης 44 του κανονισμού, η ευχέρεια των κρατών μελών να περιορίζουν τη διενέργεια των επιτόπιων ελέγχων σε δείγμα που αντιπροσωπεύει τουλάχιστον το 50 % των αγροτεμαχίων συνιστά εξαίρεση από τον κανόνα κατά τον οποίο όλα τα αγροτεμάχια για τα οποία έχει υποβληθεί αίτηση ενίσχυσης πρέπει να ελέγχονται επιτόπου και, ως εκ τούτου, πρέπει να ερμηνεύεται στενά. Κατά συνέπεια, η επιλογή της Τσεχικής Δημοκρατίας να θεωρήσει περιττή τη διεύρυνση του δείγματος ελέγχου όταν η διαφορά μεταξύ της δηλωθείσας έκτασης και της διαπιστωθείσας έκτασης των αγροτεμαχίων είναι μικρότερη του 3 % αντιβαίνει στις προϋποθέσεις εφαρμογής της ευχέρειας περιορισμού των ελέγχων, οι οποίες προβλέπονται στα άρθρα 26 και 33 του κανονισμού 1122/2009.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 87 Με τον δεύτερο λόγο αναιρέσεως, η Τσεχική Δημοκρατία υποστηρίζει, κατ' ουσίαν, ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο, στη σκέψη 38 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, στο μέτρο που δεν ερμήνευσε το άρθρο 33 του κανονισμού 1122/2009 υπό την έννοια ότι το δείγμα ελέγχου έπρεπε να διευρυνθεί μόνο στις περιπτώσεις σοβαρότερων παρατυπιών, πράγμα που εμπίπτει στην εκτίμηση των εθνικών αρχών. Επιπλέον, υποστηρίζει ότι, με τις σκέψεις 38 και 40 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, το Γενικό Δικαστήριο προέβη σε εσφαλμένη ερμηνεία των άρθρων 33, 57 και 58 του κανονισμού αυτού, κρίνοντας ότι η διεύρυνση του δείγματος ελέγχου είναι

υποχρεωτική όχι μόνον όταν διαπιστώνεται η δήλωση έκτασης μεγαλύτερης από την πραγματική, πράγμα που υποδηλώνει σοβαρό ενδεχόμενο υπέρβασης του ορίου του 3 % ή των 2 εκταρίων της δηλωθείσας έκτασης, αλλά και όταν δηλώνεται έκταση μεγαλύτερη από την πραγματική κατά 0,1 εκτάριο.

- 88 Στη σκέψη 38 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε ότι, όταν από τον έλεγχο ενός δείγματος αγροτεμαχίων για τα οποία έχει υποβληθεί ενιαία αίτηση ενίσχυσης προκύπτουν δηλώσεις έκτασης μεγαλύτερης από την πραγματική κατά 0,1 έως 2 εκτάρια ή κατά το 3 % της καθορισθείσας έκτασης, εναπόκειται στην αρμόδια εθνική αρχή να διευρύνει το δείγμα ελέγχου, σύμφωνα με το άρθρο 33 του κανονισμού 1122/2009, μέχρις ότου παύσει να διαπιστώνεται τέτοιας έκτασης υπέρβαση.
- 89 Στη σκέψη 40 της απόφασης αυτής, το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε ότι η Τσεχική Δημοκρατία επισήμανε ότι οι 261 γεωργοί για τους οποίους δεν είχαν επεκταθεί οι έλεγχοι ανήκαν σε ομάδα γεωργών που είχαν υποβάλει παράτυπες αιτήσεις, καθόσον είχαν δηλώσει εκτάσεις μεγαλύτερες από τις πραγματικές χωρίς να υπερβούν το όριο του 3 %, πράγμα το οποίο δεν απέκλειε, κατά το Γενικό Δικαστήριο, το ενδεχόμενο να καταστεί αναγκαία η μείωση της ενίσχυσης στο επίπεδο που αντιστοιχούσε στην καθορισθείσα έκταση, χωρίς την επιβολή κύρωσης.
- 90 Το Γενικό Δικαστήριο στήριξε το συμπέρασμα αυτό, όπως προκύπτει από τις σκέψεις 30 έως 36 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, στο γράμμα του άρθρου 33, του άρθρου 57, παράγραφος 3, και του άρθρου 58 του κανονισμού 1122/2009.
- 91 Πρώτον, όπως διαπίστωσε η γενική εισαγγελέας στο σημείο 61 των προτάσεών της, από το ίδιο το γράμμα του άρθρου 33 του κανονισμού 1122/2009 προκύπτει ότι, όταν οι εθνικές αρχές διαπιστώνουν ανωμαλίες από τον έλεγχο του δείγματος, δεν διαθέτουν, κατ' αρχήν, κανένα περιθώριο εκτίμησης. Δεδομένου ότι έχουν δέσμια αρμοδιότητα, υποχρεούνται να διευρύνουν το δείγμα ελέγχου.
- 92 Συναφώς, επισημαίνεται ακόμη ότι, σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 39 του κανονισμού αυτού, η διεύρυνση του δείγματος μπορεί να μην πραγματοποιείται μόνο σε περίπτωση κατά την οποία είναι αδύνατο να διευρυνθεί το δείγμα ελέγχου σε βαθμό που να εγγυάται αξιόπιστο και αντιπροσωπευτικό επίπεδο βεβαιότητας, πλην όμως εν προκειμένω δεν έγινε επίκληση της περίπτωσης αυτής.
- 93 Όσον αφορά το επιχείρημα της Τσεχικής Δημοκρατίας ότι η χρήση του όρου «ανωμαλίες» στον πληθυντικό αριθμό στο άρθρο 33, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού 1122/2009 σημαίνει ότι οι εθνικές αρχές υποχρεούνται να διευρύνουν το δείγμα ελέγχου μόνον αν διαπιστώσουν σοβαρές παρατυπίες, το επιχείρημα αυτό πρέπει να απορριφθεί, δεδομένου ότι από το άρθρο 2, σημείο 10, του κανονισμού αυτού προκύπτει ότι η έννοια των «παρατυπιών», η οποία είναι ανάλογη προς την έννοια των «ανωμαλιών», δεν αναφέρεται μόνο στις σοβαρές παρατυπίες, αλλά, αντιθέτως, ορίζεται στη διάταξη αυτή ως «οποιαδήποτε περίπτωση μη τήρησης των κανόνων που αφορούν τη χορήγηση της συγκεκριμένης ενίσχυσης».
- 94 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι το άρθρο 33 του κανονισμού 1122/2009 έχει την έννοια ότι οι εθνικές αρχές υποχρεούνται να διευρύνουν το δείγμα ελέγχου όταν από τον διενεργούμενο έλεγχο προκύπτουν ανωμαλίες, ανεξαρτήτως του μεγέθους τους.
- 95 Δεύτερον, όπως προκύπτει από το γράμμα τους, τα άρθρα 57 και 58 του κανονισμού 1122/2009 αφορούν, αφενός, τη βάση υπολογισμού που εφαρμόζεται στις δηλωθείσες εκτάσεις και, αφετέρου, τις μειώσεις και τους αποκλεισμούς που επιβάλλονται σε περίπτωση δήλωσης εκτάσεων μεγαλύτερων από τις πραγματικές. Ως εκ του περιεχομένου τους, τα ως άνω άρθρα διευκρινίζουν τις συνέπειες που απορρέουν από τη διαπίστωση σφαλμάτων στη δήλωση της επιλέξιμης γεωργικής έκτασης.

- 96 Αντιθέτως, τα άρθρα αυτά ουδόλως προβλέπουν ότι, σε ορισμένες περιπτώσεις, τα κράτη μέλη υπέχουν υποχρέωση διεύρυνσης του δείγματος ελέγχου, υποχρέωση την οποία προβλέπει το άρθρο 33 του κανονισμού αυτού.
- 97 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο καθόσον, με τις σκέψεις 38 και 40 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, παρέπεμψε στα άρθρα 57 και 58 του εν λόγω κανονισμού για να δικαιολογήσει την υποχρέωση που υπέχει η εθνική αρχή να διευρύνει το δείγμα ελέγχου, όταν από έλεγχο δείγματος αγροτεμαχίων προκύπτουν δηλώσεις έκτασης μεγαλύτερης από την πραγματική κατά 0,1 έως 2 εκτάρια ή κατά το 3 % της καθορισθείσας έκτασης.
- 98 Παρά ταύτα, δεδομένου ότι, προκειμένου να απορρίψει, στη σκέψη 42 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, την επιχειρηματολογία που βάλλει κατά του λόγου διόρθωσης που σχετίζεται με τα ελάχιστα ποσοστά των επιτόπιων ελέγχων, το Γενικό Δικαστήριο ορθώς στηρίχθηκε στην ερμηνεία του άρθρου 33 του κανονισμού 1122/2009 που περιέχεται στη σκέψη 30 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως της Τσεχικής Δημοκρατίας πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

Επί του τρίτου λόγου αναιρέσεως

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 99 Με τον τρίτο λόγο αναιρέσεως, η Τσεχική Δημοκρατία υποστηρίζει ότι το συμπέρασμα που συνήγαγε το Γενικό Δικαστήριο στη σκέψη 49 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, κατά το οποίο το επιχείρημά της σχετικά με τις ενισχύσεις που καταβλήθηκαν για επενδύσεις υλοποιηθείσες μετά τη θέση σε εφαρμογή του εθνικού προγράμματος ενίσχυσης, αλλά πριν από την έγκριση της αίτησης ατομικής ενίσχυσης, ήταν αλυσιτελές, ενέχει πλάνη περί το δίκαιο και παραμορφώνει τα πραγματικά περιστατικά καθώς και το αντικείμενο της διαφοράς.
- 100 Η Τσεχική Δημοκρατία επισημαίνει ότι, κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας, η Επιτροπή της προσήψε επανειλημμένως ότι είχε δεχθεί αιτήσεις ενίσχυσης για ήδη πραγματοποιηθείσες επενδύσεις, παραθέτοντας συναφώς ένα παράδειγμα επένδυσης υλοποιηθείσας στις 29 Σεπτεμβρίου 2009. Η Επιτροπή της προσήψε επίσης ότι κατέβαλε τέτοιες ενισχύσεις πριν από την εξέταση και την έγκριση ή την υποβολή των αιτήσεων ατομικής ενίσχυσης.
- 101 Η Τσεχική Δημοκρατία παρατηρεί ότι, κατά τη διάρκεια της διαδικασίας αυτής, οι τσεχικές αρχές αναγνώρισαν ότι υπέπεσαν σε σφάλματα στο πλαίσιο οκτώ επενδύσεων που πραγματοποιήθηκαν πριν από την έγκριση του εθνικού προγράμματος ενίσχυσης και διαβίβασαν πληροφορίες σχετικά με όλες τις άλλες περιπτώσεις στις οποίες η επενδυτική ενίσχυση είχε καταβληθεί για δράσεις υλοποιηθείσες μετά την έγκριση του προγράμματος αυτού αλλά πριν από την υποβολή ή την έγκριση της αίτησης για τη χορήγηση ατομικής ενίσχυσης. Η παρατεινόμενη διαφωνία με την Επιτροπή αφορούσε το νομότυπο των ενισχύσεων σχετικά με τις τελευταίες αυτές επενδύσεις.
- 102 Με τα υπομνήματα που υπέβαλε στο πλαίσιο της προσφυγής ακυρώσεως, η Επιτροπή διατύπωσε εκ νέου την άποψη ότι η καταβολή ενισχύσεων για ήδη υλοποιηθείσες επενδύσεις συνιστά παραβίαση του δικαίου της Ένωσης. Επομένως, η αιτίαση αυτή αποτέλεσε μέρος της εκκρεμούς ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου διαφοράς, δεδομένου ότι η διόρθωση που επιβλήθηκε με την προσβαλλόμενη απόφαση αφορά, μεταξύ άλλων, την αναδρομική χρηματοδότηση των επενδύσεων αυτών.
- 103 Συναφώς, η Τσεχική Δημοκρατία συμφωνεί ότι το Γενικό Δικαστήριο ορθώς οριοθέτησε το αντικείμενο της διαφοράς στη σκέψη 43 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης. Επισημαίνει, εντούτοις, ότι το Γενικό Δικαστήριο, στη σκέψη 47 της απόφασης αυτής, ερμήνευσε εσφαλμένως το σημείο 7.1.1.1. της συνοπτικής έκθεσης της Επιτροπής, καθόσον διαπίστωσε ότι το θεσμικό αυτό όργανο είχε προσάψει

στην Τσεχική Δημοκρατία ότι χρηματοδότησε επενδυτικό σχέδιο ενώ η επένδυση αυτή είχε πλήρως ολοκληρωθεί πριν καν τεθεί σε εφαρμογή το εθνικό πρόγραμμα ενίσχυσης. Συγκεκριμένα, η Τσεχική Δημοκρατία επισημαίνει ότι το επίμαχο σχέδιο υλοποιήθηκε στις 29 Σεπτεμβρίου 2009, ήτοι μετά την έγκριση του εθνικού προγράμματος ενίσχυσης.

104 Η Επιτροπή εκτιμά ότι ο τρίτος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

105 Με τον τρίτο λόγο αναιρέσεως, η Τσεχική Δημοκρατία βάλλει, κατ' ουσίαν, κατά της εκ μέρους του Γενικού Δικαστηρίου απόρριψης ως αλυσιτελούς ενός μέρους της επιχειρηματολογίας που προέβαλε το κράτος μέλος αυτό κατά της διόρθωσης που αφορά τις αναδρομικές πληρωμές.

106 Υπενθυμίζεται ότι, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, από το άρθρο 256, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ και από το άρθρο 58, πρώτο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης προκύπτει ότι το Δικαστήριο δεν είναι αρμόδιο να εξακριβώνει τα πραγματικά περιστατικά ούτε, κατ' αρχήν, να εξετάζει τα αποδεικτικά στοιχεία που έλαβε υπόψη το Γενικό Δικαστήριο σε σχέση με τα περιστατικά αυτά. Συγκεκριμένα, εφόσον η προσκόμιση των αποδεικτικών αυτών στοιχείων ήταν νομότυπη και τηρήθηκαν οι γενικές αρχές του δικαίου και οι δικονομικοί κανόνες που διέπουν το βάρος αποδείξεως και τη διεξαγωγή των αποδείξεων, το Γενικό Δικαστήριο είναι το μόνο αρμόδιο να εκτιμά την αξία που πρέπει να προσδοθεί στα στοιχεία που του έχουν υποβληθεί. Επομένως, η εκτίμηση αυτή δεν αποτελεί νομικό ζήτημα υποκείμενο, ως τέτοιο, στον έλεγχο του Δικαστηρίου, υπό την επιφύλαξη της περιπτώσεως παραμορφώσεως των στοιχείων αυτών (απόφαση της 27ης Φεβρουαρίου 2020, Λιθουανία κατά Επιτροπής, C-79/19 P, EU:C:2020:129, σκέψη 70).

107 Τέτοιου είδους παραμόρφωση υπάρχει όταν, χωρίς να εξετασθούν νέα αποδεικτικά στοιχεία, προκύπτει ότι η εκτίμηση των παρασχεθέντων αποδεικτικών στοιχείων είναι προδήλως εσφαλμένη. Εντούτοις, η παραμόρφωση αυτή πρέπει να προκύπτει προδήλως από τα στοιχεία της δικογραφίας, χωρίς να χρειάζεται εκ νέου εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών και των αποδείξεων. Εξάλλου, ο αναιρεσείων που προβάλλει παραμόρφωση αποδεικτικών στοιχείων εκ μέρους του Γενικού Δικαστηρίου οφείλει να προσδιορίσει επακριβώς ποια στοιχεία παραμορφώθηκαν και να καταδείξει τα σφάλματα ανάλυσης στα οποία υπέπεσε, κατά την εκτίμησή του, το Γενικό Δικαστήριο με αποτέλεσμα την παραμόρφωση αυτή (απόφαση της 27ης Φεβρουαρίου 2020, Λιθουανία κατά Επιτροπής, C-79/19 P, EU:C:2020:129, σκέψη 71).

108 Στη σκέψη 48 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε ότι η Τσεχική Δημοκρατία δεν επικαλέστηκε ειδικές περιστάσεις ή αποδεικτικά στοιχεία ικανά να αποδείξουν την αλήθεια του ισχυρισμού της ότι μόνο σε οκτώ περιπτώσεις χορηγήθηκε ενίσχυση για επενδύσεις ενώ είχαν πραγματοποιηθεί πριν τεθεί σε εφαρμογή το εθνικό πρόγραμμα ενίσχυσης.

109 Στη σκέψη 49 της απόφασης αυτής, το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε ότι η επιχειρηματολογία της Τσεχικής Δημοκρατίας σχετικά με τις ενισχύσεις που καταβλήθηκαν για επενδύσεις υλοποιηθείσες μετά τη θέση σε εφαρμογή του εθνικού προγράμματος ενίσχυσης, αλλά πριν από την έγκριση της ατομικής αίτησης ενίσχυσης, ήταν αλυσιτελής.

110 Συναφώς, επισήμανε, στη σκέψη 50 της εν λόγω απόφασης, ότι, κατά το σημείο 7.1.1.1. της συνοπτικής έκθεσης, η επίδικη διόρθωση στηριζόταν αποκλειστικά, αφενός, στο φαινόμενο που συνδέεται με τις επενδύσεις που έλαβαν ενίσχυση ενώ είχαν υλοποιηθεί πριν από την εφαρμογή του εθνικού προγράμματος ενίσχυσης και, αφετέρου, στο γεγονός ότι οι τσεχικές αρχές δεν προσκόμισαν στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι οι επενδύσεις αυτές αφορούσαν οκτώ μόνον περιπτώσεις.

- 111 Στο μέτρο που η Τσεχική Δημοκρατία υποστηρίζει ότι η απόρριψη του επιχειρήματος αυτού ως αλυσιτελούς ενέχει πλάνη περί το δίκαιο, επειδή το Γενικό Δικαστήριο παραμόρφωσε τα πραγματικά περιστατικά που προκύπτουν από το περιεχόμενο του σημείου 7.1.1.1. της συνοπτικής έκθεσης, κρίνοντας ότι η Επιτροπή επέβαλε δημοσιονομική διόρθωση «αποκλειστικώς» λόγω των επενδύσεων που πραγματοποιήθηκαν πριν από τη θέση σε εφαρμογή του εθνικού προγράμματος ενίσχυσης, επισημαίνεται ότι η Τσεχική Δημοκρατία δεν απέδειξε την παραμόρφωση αυτή, όπως απαιτεί η νομολογία που μνημονεύεται στη σκέψη 107 της παρούσας απόφασης.
- 112 Συγκεκριμένα, η Τσεχική Δημοκρατία, χωρίς να παραπέμψει σε συγκεκριμένο τμήμα της εν λόγω συνοπτικής έκθεσης ή σε άλλα έγγραφα προσκομισθέντα ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, αρκέστηκε να ισχυριστεί ότι, αντιθέτως προς ό,τι έκρινε το Γενικό Δικαστήριο, τόσο από την αλληλογραφία που αντάλλαξε το εν λόγω κράτος μέλος με την Επιτροπή πριν από την έκδοση της προσβαλλόμενης απόφασης και της συνοπτικής έκθεσης, όσο και από τη μνεία στο σημείο 7.1.1.1. της συνοπτικής αυτής έκθεσης ενός παραδείγματος επένδυσης φερόμενης ως υλοποιηθείσας μετά τη θέση σε εφαρμογή του προγράμματος εθνικής ενίσχυσης, αλλά και από τον ισχυρισμό που περιλαμβάνεται στο υπόμνημα αντίκρουσης που υποβλήθηκε ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου προέκυπτε ότι η δημοσιονομική διόρθωση επιβλήθηκε επίσης λόγω των επενδύσεων που είχαν πραγματοποιηθεί στον αμπελοοινικό τομέα μετά τη θέση σε εφαρμογή του εθνικού προγράμματος ενίσχυσης, αλλά πριν από την υποβολή της αίτησης ενίσχυσης.
- 113 Επομένως, δεδομένου ότι το Γενικό Δικαστήριο επισήμανε, στη σκέψη 50 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, ότι καμία διαπίστωση δεν περιλαμβανόταν στη συνοπτική έκθεση σχετικά με τις επενδύσεις αυτές, ορθώς διαπίστωσε ότι η επιχειρηματολογία της Τσεχικής Δημοκρατίας σχετικά με τις ενισχύσεις που καταβλήθηκαν για τέτοιες επενδύσεις ήταν αλυσιτελής.
- 114 Υπό τις συνθήκες αυτές, ο τρίτος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

Επί του τέταρτου λόγου αναιρέσεως

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 115 Με τον τέταρτο λόγο αναιρέσεως, η Τσεχική Δημοκρατία υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο διαπιστώνοντας, στη σκέψη 56 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, ότι το άρθρο 77, παράγραφος 5, του κανονισμού 555/2008 δεν παρείχε δυνατότητα ελέγχου των επενδύσεων στον αμπελοοινικό τομέα μέσω δείγματος.
- 116 Πρώτον, κατά την Τσεχική Δημοκρατία, το άρθρο 19 του κανονισμού 555/2008 δεν αποτελεί *lex specialis* σε σχέση με το άρθρο 77, παράγραφος 5, του κανονισμού αυτού, δεδομένου ότι η διάταξη αυτή δεν συνιστά γενικό κανόνα, αλλά ειδική διάταξη που θεσπίζει τις ειδικές ρυθμίσεις που διέπουν τους ελέγχους στον τομέα των επενδυτικών δράσεων. Συγκεκριμένα, η εν λόγω διάταξη παραπέμπει ρητώς στο άρθρο 15 του κανονισμού 479/2008, το οποίο δεν αφορά το σύνολο του αμπελοοινικού τομέα, αλλά μόνον τις επενδύσεις.
- 117 Δεύτερον, η Τσεχική Δημοκρατία υποστηρίζει ότι η ερμηνεία του Γενικού Δικαστηρίου, στη σκέψη 61 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, καθιστά άνευ αντικειμένου την παραπομπή στο άρθρο 27 του κανονισμού 1975/2006 η οποία περιλαμβάνεται στο άρθρο 77, παράγραφος 5, του κανονισμού 555/2008, διότι θα ήταν αδύνατη η συμμόρφωση προς το άρθρο 27.
- 118 Τρίτον, υποστηρίζει ότι η παραπομπή αυτή στο άρθρο 27 του κανονισμού 1975/2006 είχε καθοριστικό χαρακτήρα, δεδομένου ότι, κατά τη διάρκεια του 2013, η Επιτροπή υποχρεώθηκε να προβεί σε νομοθετική τροποποίηση συνιστάμενη, μεταξύ άλλων, στην απάλειψή της από το κείμενο του κανονισμού 555/2008.

- 119 Τέταρτον και τελευταίον, η Τσεχική Δημοκρατία υπογραμμίζει ότι η Επιτροπή δεν μπορεί να επιβάλει σε κράτος μέλος διόρθωση η οποία προκύπτει από το ασαφές γράμμα κανόνα που εξέδωσε η ίδια. Υπογραμμίζει ότι, κατά τη σκέψη 60 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, ο κανονισμός 555/2008 «θεσπίζει δύο απαιτήσεις διαφορετικής εμβέλειας».
- 120 Η Επιτροπή απαντά ότι η αναφορά του άρθρου 19 του κανονισμού 555/2008 στο «σύνολο των εργασιών» σημαίνει ότι τα κράτη μέλη πρέπει να διενεργούν ελέγχους όλων των επενδύσεων και όχι μόνον ενός ελάχιστου δείγματος. Επιπλέον, κατά την Επιτροπή, με τη σκέψη 56 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης το Γενικό Δικαστήριο παραπέμπει στο άρθρο 77 του κανονισμού αυτού στο σύνολό του, και όχι μόνο στην παράγραφο 5 του εν λόγω άρθρου 77. Εξάλλου, το άρθρο 19 του εν λόγω κανονισμού συνιστά *lex specialis* σε σχέση με το άρθρο 77 του ίδιου κανονισμού, δεδομένου ότι, όπως διαπίστωσε το Γενικό Δικαστήριο στη σκέψη 56 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, η υποχρέωση του άρθρου 19 του κανονισμού 555/2008 αποτελεί ακριβώς μία από τις περιπτώσεις στις οποίες, κατά το άρθρο 77, παράγραφος 3, του κανονισμού αυτού, «προβλέπονται συστηματικοί επιτόπιοι έλεγχοι [...] από τον παρόντα κανονισμό».
- 121 Επιπλέον, από το άρθρο 77 του κανονισμού 555/2008 προκύπτει σαφώς ότι τα άρθρα 26 έως 28 του κανονισμού 1975/2006, τα οποία καθόριζαν τις λεπτομέρειες των διαδικασιών ελέγχου για τα χρηματοδοτούμενα από το ΕΓΤΑΑ μέτρα αγροτικής ανάπτυξης, εφαρμόζονται *mutatis mutandis* στις επενδύσεις στον αμπελοοινικό τομέα. Το άρθρο 26 του κανονισμού 1975/2006 προβλέπει διοικητικούς ελέγχους, ήτοι ελέγχους πραγματοποιούμενους από τα κράτη μέλη πριν από τη διενέργεια του επιτόπιου ελέγχου, οι οποίοι αφορούν όλες τις αιτήσεις ενίσχυσης ή πληρωμής και οι οποίοι μπορούν να θεωρηθούν ως «πρώτος έλεγχος» που διενεργείται από τα κράτη μέλη.
- 122 Επιπλέον, η Επιτροπή φρονεί ότι τα άρθρα 27 και 28 του κανονισμού 1975/2006 περιέχουν λεπτομερέστερους κανόνες σχετικά με το δείγμα των ελεγχόμενων δαπανών, οι οποίες πρέπει να αντιστοιχούν σε ποσοστό «τουλάχιστον 4 % της επιλέξιμης δημόσιας δαπάνης», και με το πραγματικό περιεχόμενο των επιτόπιων ελέγχων. Επιπλέον, το πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του κανονισμού 1975/2006, ο οποίος καλύπτει ευρύ φάσμα μέτρων αγροτικής ανάπτυξης, είναι κατά πολύ ευρύτερο εκείνου των άρθρων 19 και 77 του κανονισμού 555/2008, ο οποίος καταλαμβάνει μόνον τις επενδύσεις στον αμπελοοινικό τομέα. Υπογραμμίζει δε ότι, μολονότι ορισμένα από τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης που καλύπτονται από τον κανονισμό 1975/2006 συγκαταλέγονται στις «επενδύσεις», πολλά από αυτά είναι διαφορετικής φύσης.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 123 Με τον τέταρτο λόγο αναιρέσεως, η Τσεχική Δημοκρατία προσάπτει, κατ' ουσίαν, στο Γενικό Δικαστήριο ότι υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο όσον αφορά την ερμηνεία του άρθρου 19 και του άρθρου 77, παράγραφος 5, του κανονισμού 555/2008, αποκλείοντας τη δυνατότητα επιτόπιων ελέγχων μέσω δείγματος.
- 124 Συναφώς, στις σκέψεις 54 έως 56 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε, κατ' ουσίαν, κατόπιν συνδυασμένης ερμηνείας των διατάξεων των άρθρων 19 και 77 του κανονισμού 555/2008, ότι το άρθρο 19 αποτελεί *lex specialis* σε σχέση με το άρθρο 77 και ότι το εν λόγω άρθρο 19 προβλέπει απαίτηση συστηματικού επιτόπιου ελέγχου πριν από οποιαδήποτε καταβολή επενδυτικής ενίσχυσης.
- 125 Επομένως, προκειμένου να εξεταστεί το βάσιμο του υπό κρίση λόγου αναιρέσεως, πρέπει να ερμηνευθούν οι διατάξεις αυτές.

- 126 Συναφώς, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, για την ερμηνεία διάταξης του δικαίου της Ένωσης, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη όχι μόνον το γράμμα της οικείας διάταξης, αλλά και το πλαίσιο στο οποίο αυτή εντάσσεται και η εν γένει οικονομία της ρύθμισης της οποίας αποτελεί μέρος καθώς και οι σκοποί που αυτή επιδιώκει (απόφαση της 5ης Ιουλίου 2018, X, C-213/17, EU:C:2018:538, σκέψη 26).
- 127 Εν προκειμένω, επισημαίνεται ότι το άρθρο 77 του κανονισμού 555/2008, με τίτλο «Γενικές αρχές», περιλαμβάνεται στο κεφάλαιο I, με τίτλο «Αρχές του ελέγχου», του τίτλου V, «Έλεγχοι στον αμπελοοινικό τομέα», του κανονισμού αυτού. Δυνάμει της παραγράφου 3 του άρθρου αυτού, τα κράτη μέλη διενεργούν στους δικαιούχους των ενισχύσεων επιτόπιους ελέγχους μέσω δείγματος, «[μ]ε εξαίρεση τις περιπτώσεις στις οποίες προβλέπονται συστηματικοί επιτόπιοι έλεγχοι από τον [εν λόγω] κανονισμό». Επιπλέον, το άρθρο 77, παράγραφος 5, του εν λόγω κανονισμού απαιτεί, για τα επενδυτικά μέτρα στον αμπελοοινικό τομέα, όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 15 του κανονισμού 479/2008, νυν άρθρο 103κα του κανονισμού 1234/2007, την τηρουμένων των αναλογιών εφαρμογή των άρθρων 27 και 28 του κανονισμού 1975/2006, τα οποία προβλέπουν τις ειδικές λεπτομέρειες των επιτόπιων ελέγχων μέσω δείγματος των εν λόγω επενδύσεων.
- 128 Από την πλευρά του, το άρθρο 19 του κανονισμού 555/2008, με τίτλο «Οικονομική διαχείριση», το οποίο περιλαμβάνεται στο τμήμα 6, με τίτλο «Επενδύσεις», του κεφαλαίου II, με τίτλο «Επιλέξιμα μέτρα», το οποίο περιλαμβάνεται στον τίτλο II, «Προγράμματα στήριξης», του κανονισμού αυτού, προβλέπει στην παράγραφο 1, πρώτο εδάφιο, ότι η στήριξη καταβάλλεται μόλις εξακριβωθεί ότι μια μεμονωμένη εργασία ή το σύνολο των εργασιών που καλύπτονται από την αίτηση στήριξης, σύμφωνα με την επιλογή του κράτους μέλους όσον αφορά τη διαχείριση του μέτρου, υλοποιήθηκε και ελέγχθηκε επιτόπου.
- 129 Όπως επισήμανε η γενική εισαγγελέας στο σημείο 77 των προτάσεών της, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι το γράμμα του άρθρου 19, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού 555/2008 δεν προβλέπει υποχρέωση των κρατών μελών να προβαίνουν σε συστηματικούς ελέγχους. Η διάταξη αυτή ορίζει απλώς ότι τα κράτη μέλη οφείλουν να ελέγχουν επιτόπου την υλοποίηση των μέτρων.
- 130 Η γραμματική αυτή ερμηνεία είναι επίσης σύμφωνη με το πλαίσιο και τη γενική οικονομία του κανονισμού αυτού.
- 131 Συναφώς, αφενός, επισημαίνεται ότι από τον τίτλο και τη θέση του άρθρου 19 στον κανονισμό 555/2008 προκύπτει ότι το άρθρο αυτό έχει ως σκοπό να ρυθμίσει τις λεπτομέρειες της οικονομικής διαχείρισης της ενίσχυσης για τις επενδύσεις στον αμπελοοινικό τομέα και όχι τις λεπτομέρειες των επιτόπιων ελέγχων για τις επενδύσεις αυτές. Πράγματι, το άρθρο αυτό ορίζει ότι η καταβολή της ενίσχυσης εξαρτάται από τον προηγούμενο επιτόπιο έλεγχο της μεμονωμένης εργασίας ή του συνόλου των εργασιών που καλύπτονται από την αίτηση στήριξης, χωρίς ωστόσο να διευκρινίζει τον τρόπο διενέργειας του επιτόπιου αυτού ελέγχου. Επομένως, το γράμμα και ο σκοπός της εν λόγω διάταξης δεν εμποδίζουν τον δειγματοληπτικό επιτόπιο έλεγχο των εργασιών αυτών.
- 132 Αφετέρου, όπως επισήμανε η γενική εισαγγελέας στο σημείο 78 των προτάσεών της, από τη γενική οικονομία του κανονισμού 555/2008 συνάγεται ότι ο κανονισμός αυτός επιβάλλει μόνο ρητώς στα κράτη μέλη την υποχρέωση να προβαίνουν σε συστηματικούς ελέγχους. Επομένως, δεδομένου ότι το άρθρο 19, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, του εν λόγω κανονισμού δεν προβλέπει ρητώς καμία σχετική υποχρέωση, πρέπει να γίνει δεκτό ότι καμία υποχρέωση τέτοιας φύσης δεν δύναται να επιβληθεί στα κράτη μέλη.
- 133 Συνεπώς, το άρθρο 19 του κανονισμού 555/2008 δεν μπορεί να θεμελιώσει παρέκκλιση από το άρθρο 77, παράγραφος 3, του κανονισμού αυτού, το οποίο προβλέπει τη διενέργεια ελέγχων μέσω δείγματος με εξαίρεση, μεταξύ άλλων, τις περιπτώσεις στις οποίες προβλέπονται συστηματικοί επιτόπιοι έλεγχοι από τον κανονισμό αυτό.

- 134 Από το σύνολο των ανωτέρω σκέψεων προκύπτει ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κρίνοντας, στη σκέψη 56 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, ότι το άρθρο 19 του κανονισμού 555/2008 απαιτεί τη διενέργεια συστηματικών ελέγχων από τα κράτη μέλη.
- 135 Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει να γίνει δεκτός ο τέταρτος λόγος αναιρέσεως, χωρίς να χρειάζεται να εξεταστούν τα λοιπά επιχειρήματα που προβλήθηκαν στο πλαίσιο του λόγου αυτού.

Επί της προσφυγής ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου

- 136 Κατά το άρθρο 61, πρώτο εδάφιο, δεύτερη περίοδος, του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εάν αναιρεθεί η απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου, το Δικαστήριο μπορεί είτε το ίδιο να αποφανθεί οριστικά επί της διαφοράς, εφόσον είναι ώριμη προς εκδίκαση, είτε να την αναπέμψει στο Γενικό Δικαστήριο για να την κρίνει.
- 137 Εν προκειμένω, το Δικαστήριο δεν διαθέτει τα αναγκαία στοιχεία για να αποφανθεί οριστικώς επί του βασίμου της προσβαλλόμενης απόφασης στο μέτρο που, με την απόφαση αυτή, η Επιτροπή επέβαλε, αφενός, εφάπαξ διόρθωση ύψους 462 517,83 ευρώ, για τα οικονομικά έτη 2013 έως 2015, λόγω, μεταξύ άλλων, πολλών ανεπαρειών, διαφορετικής φύσης, κατά την ανάλυση κινδύνων, και, αφετέρου, κατ' αποκοπήν διόρθωση ύψους 636 516,20 ευρώ, για τα οικονομικά έτη 2011 έως 2014, λόγω πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο επενδύσεων που οριστικοποιήθηκαν πριν από την έγκριση της αίτησης επιχορήγησης αλλά και λόγω ανεπαρκών επιτόπιων ελέγχων όσον αφορά τη χρηματοδότηση των επενδύσεων στον αμπελοοινικό τομέα.
- 138 Πάντως, όσον αφορά την εφάπαξ διόρθωση ύψους 462 517,83 ευρώ, από τη σκέψη 19 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης προκύπτει ότι η Επιτροπή στήριξε την προσβαλλόμενη απόφαση όχι μόνο στα αποδεικτικά στοιχεία των οποίων η εκτίμηση από το Γενικό Δικαστήριο επικρίνεται ως νομικώς εσφαλμένη στο πλαίσιο του πρώτου λόγου αναιρέσεως, αλλά και στη διαπίστωση αποκλίσεων μεταξύ των ποσοστών παρατυπιών που προέκυψαν από τους επιτόπιους ελέγχους με τηλεπισκόπηση βάσει ανάλυσης κινδύνων και εκείνων που προέκυψαν από ελέγχους του ίδιου είδους, οι οποίοι όμως βασιζόνταν σε τυχαίο δείγμα.
- 139 Παρά το γεγονός ότι η σύγκριση των εν λόγω ποσοστών παρατυπιών είναι σε θέση να δημιουργήσει σοβαρές και εύλογες αμφιβολίες ως προς την αποτελεσματικότητα των επιτόπιων ελέγχων με τηλεπισκόπηση, ιδίως ως προς την καταλληλότητα της ανάλυσης κινδύνων στην οποία στηρίζονται οι επιτόπιοι αυτοί έλεγχοι, επισημαίνεται ότι δεν εξετάστηκαν από το Γενικό Δικαστήριο τα αποδεικτικά στοιχεία που ενδεχομένως προσκόμισε η Τσεχική Δημοκρατία προκειμένου να αποδείξει, στο πλαίσιο αυτό, την αποτελεσματικότητα του συστήματός της ελέγχου.
- 140 Επιπλέον, όσον αφορά την κατ' αποκοπήν διόρθωση ύψους 636 516,20 ευρώ, το Δικαστήριο δεν διαθέτει τα αναγκαία στοιχεία για να προσδιορίσει το τμήμα της που επηρεάζεται από την ευδοκίμηση του τέταρτου λόγου αναιρέσεως, δεδομένου ότι η διόρθωση αυτή στηρίζεται σε περισσότερους λόγους.
- 141 Επομένως, η υπόθεση πρέπει να αναπεμφθεί ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου προκειμένου αυτό να αποφανθεί επί των στοιχείων που εκτίθενται στις σκέψεις 139 και 140 της παρούσας απόφασης.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 142 Δεδομένου ότι η υπόθεση πρέπει να αναπεμφθεί στο Γενικό Δικαστήριο, το Δικαστήριο πρέπει να επιφυλαχθεί ως προς τα δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τέταρτο τμήμα) αποφασίζει:

- 1) **Αναιρεί την απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 13ης Σεπτεμβρίου 2018, Τσεχική Δημοκρατία κατά Επιτροπής (T-627/16, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2018:538), στο μέτρο που, με την απόφαση αυτή, το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε τον λόγο της προσφυγής σχετικά με την εφάπαξ διόρθωση ύψους 462 517,83 ευρώ, για τα οικονομικά έτη 2013 έως 2015, κατά το μέρος που αφορά την αιτιολογία περί ανεπαρκειών κατά την ανάλυση κινδύνων, και τον λόγο της προσφυγής σχετικά με κατ' αποκοπήν διόρθωση ύψους 636 516,20 ευρώ, για τα οικονομικά έτη 2011 έως 2014, κατά το μέρος που αφορά την αιτιολογία περί ανεπαρκών επιτόπιων ελέγχων ως προς τη χρηματοδότηση των επενδύσεων στον αμπελοοινικό τομέα.**
- 2) **Απορρίπτει την αίτηση αναιρέσεως κατά τα λοιπά.**
- 3) **Αναπέμπει την υπόθεση στο Γενικό Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.**
- 4) **Επιφυλάσσεται ως προς τα δικαστικά έξοδα.**

(υπογραφές)